

IFAU – INSTITUTET FÖR
ARBETSMARKNADSPOLITISK
UTVÄRDERING

Arbetsmarknadspolitisk översikt 2003

Caroline Runeson

RAPPORT 2004:12

Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU) är ett forskningsinstitut under Näringsdepartementet med säte i Uppsala. IFAU ska främja, stödja och genomföra: utvärdering av arbetsmarknadspolitiskt motiverade åtgärder, studier av arbetsmarknadens funktionssätt och utvärdering av effekterna på arbetsmarknaden av åtgärder inom utbildningsväsendet. Förutom forskning arbetar IFAU med att: sprida kunskap om institutets verksamhet genom publikationer, seminarier, kurser, workshops och konferenser; bygga upp ett bibliotek av svenska utvärderingsstudier; påverka datainsamling och göra data lättillgängliga för forskare runt om i landet.

IFAU delar även ut anslag till projekt som rör forskning inom dess verksamhetsområden. Det finns två fasta ansökningstillfällen per år: den 1 april och den 1 november. Eftersom forskarna vid IFAU till övervägande del är nationalekonomer, ser vi gärna att forskare från andra discipliner ansöker om anslag.

IFAU leds av en generaldirektör. Vid myndigheten finns en traditionell styrelse bestående av en ordförande, institutets chef och åtta andra ledamöter. Styrelsen har bl a som uppgift att besluta över beviljandet av externa anslag samt ge synpunkter på verksamheten. Till institutet är även en referensgrupp knuten där arbetsgivar- och arbetstagsarsidan samt berörda departement och myndigheter finns representerade.

Postadress: Box 513, 751 20 Uppsala
Besöksadress: Kyrkogårdsgatan 6, Uppsala
Telefon: 018-471 70 70
Fax: 018-471 70 71
ifau@ifau.uu.se
www.ifau.se

IFAU har som policy att en uppsats, innan den publiceras i rapportserien, ska seminariebehandlas vid IFAU och minst ett annat akademiskt forum samt granskas av en extern och en intern disputerad forskare. Uppsatsen behöver dock inte ha genomgått sedvanlig granskning inför publicering i vetenskaplig tidskrift. Syftet med rapportserien är att ge den ekonomiska politiken och den ekonomisk-politiska diskussionen ett kunskapsunderlag.

Arbetsmarknadspolitisk översikt 2003

av

Caroline Runeson¹

2004-11-03

---

¹ Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU), Box 513, 751 20 Uppsala. E-post: caroline.runeson@ifau.uu.se. Jag vill tacka Åse-Marie Linderö, Ams, och de tjänstemän vid Näringsdepartementet, Arbetsmarknadsenheten, som hjälpt till med att granskat faktainnehållet. Tack också till Daniela Lundin för värdefulla synpunkter.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	5
2	Arbetsmarknadsmyndigheternas organisation och verksamhet.....	6
3	Arbetsmarknadspolitikens uppgift och mål.....	8
3.1	Arbetsmarknadsverkets uppgifter.....	9
3.2	Mål för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.....	9
3.2.1	2003 års budgetproposition.....	10
3.2.2	2003 års regleringsbrev.....	11
4	Den offentliga arbetsförmedlingen.....	13
4.1	Service till arbetssökande.....	13
4.2	De arbetssökandes skyldigheter.....	15
4.3	Service till arbetsgivare.....	17
4.4	Skyldigheter för arbetsgivare.....	18
5	Ekonomisk ersättning vid arbetslöshet.....	18
5.1	Arbetslöshetsförsäkring.....	19
6	Arbetsmarknadspolitiska program och stöd.....	23
6.1	Arbetsmarknadspolitiska program.....	23
6.1.1	Aktivitetsgarantin.....	26
6.1.2	Arbetsmarknadsutbildning.....	27
6.1.3	Arbetspraktik.....	28
6.1.4	Förberedande insatser.....	29
6.1.5	Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning.....	30
6.1.6	Stöd till start av näringsverksamhet.....	31
6.1.7	Ungdomsinsatser.....	32
6.2	Anställningsstöd.....	33
6.2.1	Allmänt anställningsstöd.....	35
6.2.2	Anställningsstöd som kombineras med vård- och omsorgsutbildning.....	36
6.2.3	Förstärkt anställningsstöd.....	36
6.2.4	Särskilt anställningsstöd.....	37
6.3	Övriga stöd och insatser.....	38
6.3.1	Arbetsplatsintroduktion.....	38
6.3.2	Flyttningsbidrag.....	39
6.3.3	Interpraktikstipendier.....	42
6.3.4	Stöd till utbildning av anställda.....	42

7	Särskilda program och stöd för arbetshandikappade	44
7.1	Särskilda insatser för personer med arbetshandikapp.....	44
7.1.1	Lönebidrag	45
7.1.2	Skyddat arbete	46
7.1.3	Stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen.....	49
7.1.4	Stöd till personligt biträde	49
7.1.5	Särskild stödperson för introduktion och uppföljning (SIUS) .	50
7.1.6	Särskilda insatser för syn- och hörselskadade.....	50
7.1.7	Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet.....	51
7.2	Övriga program riktade till arbetshandikappade	51
7.2.1	Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning.....	51
8	Europeiska socialfonden.....	52
8.1	Programperioden 2000–06	53
9	Viktiga förändringar under år 2003	55
9.1	Ekonomisk ersättning vid arbetslöshet.....	55
9.2	Arbetsmarknadspolitiska program och stöd	56
9.2.1	Arbetsmarknadspolitiska program	56
9.2.2	Anställningsstöd.....	57
9.2.3	Övriga stöd.....	57
9.3	Särskilda program och stöd för arbetshandikappade.....	58
	Referenser	59

Bilagor:

Ams sökandekategorier med översättning till engelska

Antal arbetslösa och deltagare i arbetsmarknadspolitiska program år 2003

Arbetsmarknadspolitiska program och stöd, använda medel år 2003

Särskilda program och stöd för arbetshandikappade, använda medel år 2003

1 Inledning

Den här rapporten ska ge en överblick över den svenska arbetsmarknadspolitiken: dess organisation, verksamhet, mål och medel. Översikten ges sedan 1997 ut årsvis av Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU).

Rapporten inleds med en beskrivning av arbetsmarknadsmyndigheternas organisation, uppgifter och mål (*avsnitt 2-3*). Därefter följer en beskrivning av vilken service den offentliga arbetsförmedlingen kan erbjuda arbetssökande respektive arbetsgivare (*avsnitt 4*). *Avsnitt 5-7* behandlar arbetslöshetsförsäkringen och de arbetsmarknadspolitiska programmen och stöden. De regler som beskrivs är de som gällde vid utgången av år 2003 och avsnittsindelningen följer i princip anslagen i budgetpropositionen, med hänvisning till utgiftsområde och anslag. Den som vill söka mer information kan studera de lagar och förordningar som refereras.² Ytterligare information finns i Arbetsmarknadsstyrelsens (Ams) allmänna råd om hur förordningarna bör tillämpas samt i Ams föreskrifter för respektive åtgärd. I *avsnitt 8* beskrivs hur medlen från Europeiska socialfonden används under den aktuella programperioden. Avslutningsvis sammanfattas viktiga förändringar som gjorts i regelverket kring arbetslöshetsförsäkringen och de arbetsmarknadspolitiska programmen och stöden under år 2003 (*avsnitt 9*).

I bilagorna presenteras den offentliga arbetsförmedlingens sökandekategorier (på svenska och engelska), månadsvis statistik över antal arbetslösa och antal deltagare i arbetsmarknadspolitiska program under år 2003 samt använda medel till arbetsmarknadspolitiska program och stöd under år 2003.

---

² De aktuella lydelseerna finns uppdaterade i Rixlex via Internet, se <http://www.riksdagen.se/debatt/>.

2 Arbetsmarknadsmyndigheternas organisation och verksamhet³

De arbetsmarknadspolitiska myndigheterna lyder under Näringsdepartementet och ska verkställa riksdagens och regeringens beslut i arbetsmarknadspolitiska frågor.

Arbetsmarknadsverket

Arbetsmarknadsverket (AMV) svarar för huvuddelen av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i landet.⁴ AMV omfattar Arbetsmarknadsstyrelsen (Ams) och en länsarbetsnämnd i varje län.⁵ I länsarbetsnämnderna ingår bl a den offentliga arbetsförmedlingen. Vilka uppgifter AMV har beskrivs närmare i *avsnitt 3.1*.

Arbetsmarknadsstyrelsen

Ams är central förvaltningsmyndighet för allmänna arbetsmarknadsfrågor och chefsmyndighet för länsarbetsnämnderna. Ams har till uppgift att leda, samordna och utveckla den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i landet och se till att den bedrivs effektivt. Myndigheten ska sätta upp mål och riktlinjer för verksamheten vid respektive länsarbetsnämnd, fördela de ekonomiska och andra resurser som står till AMV:s förfogande och följa upp och utvärdera resultatet av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Föreskrifter och andra beslut som behövs för att uppnå samordning, rationaliseringar och enhetlighet inom AMV ska också meddelas av Ams.

Ams leds av en styrelse som ansvarar för verksamheten. I styrelsen ingår bl a generaldirektören som har till uppgift att ansvara för den löpande verksamheten och leda denna enligt styrelsens direktiv och riktlinjer. Vid Ams finns dessutom

---

³ Detta avsnitt baseras i huvudsak på förordning (2001:623) med instruktion för AMV och berör främst de områden som regleras i denna förordning. Det bör dock nämnas att det finns fler samverkansgrupper med olika aktörer på arbetsmarknaden än vad som styrs av förordningen och att detta avsnitt därför inte ger en helt fullständig bild av AMV:s organisation.

⁴ Genom EU deltar Sverige även i vissa gemensamma europeiska utvecklingsprogram med arbetsmarknadspolitisk inriktning, dessa beskrivs i *avsnitt 8*.

⁵ Enligt lagen (1997:1144) om försöksverksamhet med vidgad samordnad länsförvaltning i Gotlands län utför länsstyrelsen i Gotlands län under tiden 980101–061231 de uppgifter som länsarbetsnämnden ska utföra.

en rådgivande nämnd, tre delegationer och en personalansvarsnämnd. I övrigt bestämmer Ams sin egen organisation.

Den *rådgivande nämnden* behandlar frågor om den offentliga arbetsförmedlingens organisation, verksamhet och utveckling. Nämnden består av representanter för parterna på arbetsmarknaden. *Kulturarbetsdelegationen* och *centrala delegationen för arbetslivsinriktad rehabilitering* har en rådgivande funktion och ska bl a följa och stödja utvecklingen av åtgärder som kan förbättra förhållandena på arbetsmarknaden för kulturarbetare respektive funktionshindrade. *Arbetslöshetsförsäkringsdelegationen* har till uppgift att följa utvecklingen av arbetslöshetsersättningen. Ams kan överlämna åt den att besluta i principiella ärenden om arbetslöshetskassor. *Personalansvarsnämnden* prövar frågor om disciplinansvar, uppsägningar av personliga skäl, åtalsanmälan och avstängning av personal.

Länsarbetsnämnden

Länsarbetsnämnden lyder under Ams och är länsmyndighet för allmänna arbetsmarknadsfrågor. Nämnden ska leda, samordna och utveckla den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i länet och se till att den bedrivs effektivt. Den ska även hjälpa Ams i dess verksamhet i totalförsvaret.

Länsarbetsnämnden leds av länsarbetsdirektören som är chef för myndigheten. Vid nämnden finns en styrelse och en regional delegation för arbetslivsinriktad rehabilitering. Dessutom bör det finnas en arbetsmarknadsnämnd i varje kommun. Inom länsarbetsnämnden finns även den offentliga arbetsförmedlingen. I övrigt fastställer nämnden själv verksamhetens närmare organisation.⁶

Delegationen för arbetslivsinriktad rehabilitering är rådgivande och ska bl a följa och stödja utvecklingen av anställningsfrämjande insatser för funktionshindrade i länet. I delegationen ska det finnas företrädare för arbetsmarknadens parter och handikapporganisationer. *Arbetsmarknadsnämnden* är ett samarbetsorgan som ska medverka till att den arbetsmarknadspolitiska verksamheten utformas utifrån lokala förutsättningar och behov. Bl a ska nämnden medverka

---

⁶ Länsarbetsnämndens ledningsform förändrades den 1 januari 2002. Från detta datum utgör länsarbetsdirektören nämndens högsta ledning och styrelsen som tidigare hade fullt ansvar har nu begränsat ansvar. Se Statskontoret (2004) för en redogörelse av förändringens innebörd.

till att målen för den nationella arbetsmarknadspolitiken uppnås, ansvara för kvaliteten i ungdomsinsatserna, medverka till att finna former och skapa utrymme för aktivitetsgarantin och mobilisera det lokala arbetsmarknadsutbudet. I Arbetsmarknadsnämnden ingår företrädare för länsarbetsnämnden, arbetsförmedlingen, kommunen, det lokala näringslivet och lokala arbetstagarorganisationer.

Den offentliga arbetsförmedlingen⁷

Länsarbetsnämnden ansvarar för den offentliga arbetsförmedlingen. Vid vissa länsarbetsnämnder finns dessutom, efter Ams bestämmande, verksamhet med bl a kulturarbetsförmedling, sjöarbetsförmedling och vissa särskilda resurser för arbetslivsinriktad rehabilitering. På många större orter finns förmedlingar som riktar sig till särskilda yrkesgrupper. Arbetsförmedlingens huvuduppgift är platsförmedlande verksamhet, men förmedlingarna kan även erbjuda vägledning, arbetslivsinriktad rehabilitering och förmedling av arbetsmarknadspolitiska program. Dessutom kontrollerar man att personer som får arbetslöshetsersättning står till arbetsmarknadens förfogande och aktivt söker arbete. Arbetsförmedlingens verksamhet beskrivs mer utförligt i *avsnitt 4*.

Arbetslivstjänster⁸

Inom Ams finns även Arbetslivstjänster som är en självständig resultatenhet. Arbetslivstjänster arbetar som konsulter till näringsliv och offentlig sektor inom områdena arbetslivsinriktad rehabilitering, omställning, personal- och organisationsutveckling samt urval vid rekrytering.

3 Arbetsmarknadspolitiken uppgift och mål

AMV har vissa uppgifter som är givna för en längre period medan verket ska arbeta mot mål som inte ligger lika fast från år till år. I detta avsnitt redogörs

---

⁷ Utöver förordning (2001:623) med instruktion för AMV baseras detta stycke på förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, Ams (2002a) och Ams (2004a).

⁸ Ams (2004a).

först för de grundläggande uppgifter som ska utföras och sedan för de mål som satts upp för budgetåret 2003.

3.1 Arbetsmarknadsverkets uppgifter

I förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten anges vilka uppgifter AMV har tilldelats.

Den arbetsmarknadspolitiska verksamhetens huvuduppgifter är att:

- effektivt sammanföra den som söker arbete med den som söker arbetskraft,
- främja sysselsättning och kompetensutveckling för arbetslösa personer på en effektiv och flexibel arbetsmarknad,
- underlätta för personer med svag ställning på arbetsmarknaden att få arbete och förhindra utslagning från arbetsmarknaden,
- motverka långa tider utan reguljärt arbete, samt
- motverka en könsuppdelad arbetsmarknad och på andra sätt bidra till ökad jämställdhet mellan kvinnor och män samt till ökad mångfald i arbetslivet.

Verksamheten ska utformas så att:

- den stärker den enskildes möjligheter att få eller behålla ett reguljärt arbete som så nära som möjligt ansluter till hans eller hennes förutsättningar och önskemål,
- den inte snedvrider konkurrensförutsättningarna för annan verksamhet,
- risken för att reguljära arbetstillfällen trängs undan blir så liten som möjligt,
- den anpassas till skilda förutsättningar och behov i olika delar av landet, och
- den är förenlig med målen för ett ekologiskt hållbart Sverige.

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten bedrivs i form av platsförmedling, vägledning, individuella handlingsplaner, arbetsmarknadspolitiska program, arbetslivsinriktad rehabilitering, arbetslivstjänster och vissa anställningsfrämjande åtgärder. Verksamheten omfattar också frågor om arbetstillstånd, arbetslöshetsförsäkringen, totalförsvaret och byggnadstillstånd m m.

3.2 Mål för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Varje år sätter regeringen upp mål för arbetsmarknadspolitiken i den budgetproposition som lämnas till riksdagen. Målen konkretiseras sedan i det regleringsbrev som regeringen ger till AMV.

3.2.1 2003 års budgetproposition

I budgetpropositionen för år 2003 anges följande:

Det övergripande målet för arbetsmarknadspolitiken är en väl fungerande arbetsmarknad med full sysselsättning och god ekonomisk tillväxt.

För att effektivt bidra till att uppnå målet ska arbetsmarknadspolitiken:⁹

- *Medverka till att arbetsökande snabbt sammanförs med vakanta platser.* Denna uppgift är arbetsmarknadspolitikens viktigaste. Genom en snabb vakanstillsättning kommer arbetsmarknaden att fungera bättre och friktionsarbetslösheten att minimeras.
- *Öka de arbetslösas kunskaper.* Med ökade kunskaper underlättas omställningen på arbetsmarknaden samtidigt som den enskildes ställning stärks och anknypningen till arbetsmarknaden bibehålls. Därmed minskar även risken för att flaskhalsar uppstår.
- *Stödja dem som har det svårast att få ett arbete.* Genom att ta till vara under- och outnyttjade resurser på arbetsmarknaden ökar samhällets totala produktion och därmed tillskottet till den gemensamma försörjningen. Långtidsinskrivna, ofrivilligt deltidsarbetande, äldre långtidsarbetslösa, utlandsfödda arbetslösa eller personer med funktionshinder utanför arbetsmarknaden är alla grupper som idag inte är fullt utnyttjade resurser på arbetsmarknaden.
- *Ge inkomsttrygghet under en övergångsperiod vid ofrivillig arbetslöshet.* En väl fungerande arbetsmarknad kännetecknas av hög omställningsförmåga med goda möjligheter för individer att byta såväl arbetsplats som yrke. För att skapa trygghet i omställningen och ge dem som blir arbetslösa ekonomiska möjligheter att under rimlig tid söka nytt arbete är det viktigt med en väl utbyggd försäkring mot inkomstbortfall.

Genom insatser med ovanstående inriktning ska arbetsmarknadspolitiken bidra till tillväxt, ökad sysselsättning och ett konkurrenskraftigt näringsliv i alla delar av landet samt skapa förutsättningar för flexibilitet, trygghet och delaktighet samt jämställdhet mellan kvinnor och män i arbetslivet. Könsuppdelningen på

---

⁹ Prop. 2002/03:1, utgiftsområde 13.

arbetsmarknaden ska motverkas och mångfalden i den svenska arbetskraften ska bättre tas tillvara.

Arbetsmarknadspolitiken ska framöver fokuseras på följande områden:¹⁰

- *Ökad sysselsättning.* Arbetsmarknadspolitiken ska skapa förutsättningar för en fortsatt god tillväxt genom insatser som håller uppe och ökar arbetsutbudet och dess kompetens. Det finns många personer som vill arbeta, men som idag står utanför arbetsmarknaden av olika skäl. Det gäller t ex många invandrare, äldre och personer med funktionshinder. Genom att ta till vara dessa människors arbetsvilja och kompetens kan ett mycket stort arbetskraftsutbud nyttjas.
- *Förbättra matchningen på arbetsmarknaden* i syfte att förkorta sök- och vakanstider och motverka s k flaskhalsar på arbetsmarknaden.
- *En aktiv arbetslivsinriktad rehabilitering* så att människor som varit arbetslösa och långtidssjukskrivna kommer tillbaka till arbetslivet.
- *Tydliga och effektiva insatser för att främja mångfald i arbetslivet.* Alla individer oavsett etnisk eller kulturell bakgrund, funktionshinder, sexuell läggning eller kön ska ha samma möjligheter till arbete.
- *Insatser för att minska deltidsarbetslösheten.*
- *Fortsatt arbete med att trygga den enskildes rättsäkerhet och samtidigt tydliggöra vilka krav som ställs,* t ex i arbetslöshetsförsäkringen. En likformig bedömning av regelverket över hela landet är nödvändig.

3.2.2 2003 års regleringsbrev

I regeringens regleringsbrev anges varje år ett antal mål för AMV:s verksamhet. År 2003 delas verksamheten in i fem verksamhetsgrenar och ett eller flera mål anges för respektive område. Mål 3, 6, 7 och 8 nedan är desamma som för år 2002 medan mål 1, 2, 4 och 5 har ändrats eller till viss del formulerats om.

Matchning på arbetsmarknaden

Mål 1: En effektiv matchning mellan vakanser och arbetssökande på arbetsförmedlingen. Arbetsgivare som anmäler lediga platser till arbetsförmedlingen

---

¹⁰ ibid.

ska få tillräckligt med sökande för att kunna anställa personal enligt sina önskemål.¹¹

Mål 2: Korta arbetslöshetstiderna för kvinnor och män genom en effektiv sökprocess. En väl fungerande sök- och matchningsprocess i kombination med programverksamheten ska medverka till att minska arbetslösheten och deltid-arbetslösheten samt öka sysselsättningen.¹²

Kompetenshöjande insatser

Mål 3: Andelen kvinnor och män som fått arbete 90 dagar efter avslutad arbetsmarknadsutbildning ska i genomsnitt uppgå till minst 70 procent.

Stöd till dem som har det svårast på arbetsmarknaden

Mål 4: Antalet långtidsinskrivna¹³ kvinnor och män ska uppgå till högst 37 000 personer i genomsnitt per månad.¹⁴

Mål 5: I genomsnitt minst 57 000 kvinnor och män med arbetshandikapp per månad ska ha lämplig sysselsättning under år 2003 för beloppet som tilldelats under anslaget 22:4 Särskilda insatser för arbetshandikappade.¹⁵

Mål 6: Andelen övergångar från lönebidrag till osubventionerat arbete ska öka jämfört med föregående år och omprövningsbeslut ska i genomsnitt ha en lägre bidragsnivå än föregående beslut.

Tillsyn och kontroll av arbetslöshetsförsäkringen

Mål 7: Tillsynen och kontrollen ska förbättras. Resultaten ska spridas och åtgärderna inom arbetslöshetskassorna ska följas upp.

---

¹¹ År 2002 var formuleringen istället: Arbetsgivare som anmäler lediga platser ska få tillräckligt med sökande för att kunna anställa personal inom rimlig tid.

¹² År 2002 var formuleringen: En väl fungerande sök- och matchningsprocess i kombination med anvisade medel för program ska medverka till att minska arbetslösheten och öka sysselsättningen.

¹³ Med långtidsinskrivna avses personer som inte haft arbete de två senaste åren (Ams, 2004b).

¹⁴ År 2002 var målet att antalet långtidsinskrivna skulle uppgå till högst 42 000 personer i genomsnitt per månad.

¹⁵ Målet för 2002 var att i genomsnitt minst 59 000 arbetshandikappade per månad skulle ha lämplig sysselsättning för dessa medel.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Mål 8: Arbetslivstjänster ska medverka till att personer som står utanför arbetslivet ska kunna gå tillbaka till sitt tidigare arbete eller få ett annat arbete.

4 Den offentliga arbetsförmedlingen

Den offentliga arbetsförmedlingen¹⁶ finns representerad över hela landet. På större orter finns särskilda förmedlingar som inriktar sig på att ge service till vissa yrkesgrupper. På en del större orter finns också specialförmedlingarna *Kultur*, *Sjöfart* och *Utland*. Utöver platsförmedlande verksamhet bedriver arbetsförmedlingen bland annat vägledning, arbetslivsinriktad rehabilitering och förmedling av arbetsmarknadspolitiska program. I förmedlingens uppgifter ingår också att kontrollera att de arbetslösa står till arbetsmarknadens förfogande och därigenom har rätt till arbetslöshetsersättning. Arbetsförmedlingen vänder sig inte enbart till arbetslösa utan även till anställda som vill byta arbete. Förmedlingen erbjuder också rekryterings- och förmedlingsservice till arbetsgivare.¹⁷

4.1 Service till arbetssökande¹⁸

På arbetsförmedlingen kan personer som söker arbete få information om lediga platser genom ett antal olika kanaler. Lediga tjänster annonseras ut på arbetsförmedlingens anslagstavla, i tidningen *Platsjournalen* samt i Internettjänsten *Platsbanken*. I Platsbanken kan arbetssökande söka efter lediga platser kommunvis, yrkesvis, företagsvis eller genom att skapa en egen sökprofil. Det går även att söka efter sommarjobb, utlandsarbeten och uppdrag för egenföretagare och konsulter.¹⁹ Genom arbetsförmedlingen och förmedlingens hemsida kan

---

¹⁶ Den offentliga arbetsförmedlingen benämns fortsättningsvis ”arbetsförmedlingen”.

¹⁷ Informationen kommer från Ams (2004a), Ams (2004c) och förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

¹⁸ Då inget annat anges baseras avsnittet på Ams (2004d), Ams (2004e) och Runeson (2003).

¹⁹ Det bör nämnas i sammanhanget att alla vakanser som anmäls till arbetsförmedlingen inte offentliggörs, då arbetsgivaren kan välja att anmäla vakansen utan att få den utannonserad. Enligt Ams utrednings- och statistikenhet anmäldes knappt 35 procent av landets totala antal externa vakanser till arbetsförmedlingen år 2002 och av dessa publicerades ca 90 procent (Ams statistikdatabas Händel för perioden 010916-020915).

arbetssökande också få råd och hjälp med hur de kan gå till väga för att söka och hitta jobb.

I databasen *Mitt CV* kan personer som söker arbete presentera sin kompetens och sina meriter för arbetsgivare som söker efter lämplig personal. *Vikariepoolen* är motsvarande databas för personer som söker tillfälliga jobb. I *Kultur- och Nöjesbanken* kan professionella artister presentera sitt utbud av kultur- och underhållningsprogram. En ytterligare Internet-databas där arbetssökande kan marknadsföra sig själva är *Bild- och Konstnärsbanken* där uppdragssökande konstnärer har möjlighet att presentera referensbilder och meriter. Personer som är intresserade av att arbeta i något annat EU/EES-land kan lägga in sitt CV och söka efter arbete i de gemensamma europeiska databaserna *Eures CV-* respektive *Job-Search*.

Varje ny arbetssökande ska erbjudas individuell tid för att redogöra för sina meriter, förutsättningar och behov²⁰. Vid inskrivningen hos arbetsförmedlingen kan den sökande specificera sina önskemål om arbete och en sökprofil läggs in i arbetsförmedlingens informationssystem. De registrerade uppgifterna används sedan på förmedlingen när man letar personer till lediga arbeten. Senast inom tre månader²¹ från det att en arbetslös anmäler sig som arbetssökande hos arbetsförmedlingen ska en individuell handlingsplan upprättas. Handlingsplanen som ska upprättas tillsammans med den sökande, ska ange vilka aktiviteter som är aktuella för att han eller hon så snabbt som möjligt ska få ett arbete. Den ska också beskriva ansvarsfördelningen mellan den sökande och förmedlingen. För sökande som uppbär arbetslöshetsersättning ska handlingsplanen dessutom ge vägledning om vad som är att betrakta som lämpligt arbete. Den individuella handlingsplanen ska alltid vara aktuell. En ny plan ska upprättas senast inom sex månader²² om den sökande fortfarande är aktuell hos förmedlingen.²³

Arbetsförmedlingens vägledningsservice syftar till att hjälpa arbetssökande att, utifrån egna förutsättningar och arbetsmarknadens behov, göra ett övervägt val av arbete eller utbildning. Tjänsten omfattar bland annat yrkes- och utbild-

---

²⁰ Ams föreskrifter för länsarbetsnämnderna om arbetssökande hos arbetsförmedlingen.

²¹ För ungdomar 18-24 år gäller istället inom två veckor (Ams, 2003a).

²² För ungdomar 18-24 år gäller istället varje månad (ibid).

²³ Ams (2004f) och Ams föreskrifter om individuella handlingsplaner.

ningsinformation, studiebesök och vägledningssamtal – enskilt eller i grupp. I vissa fall kan det vara aktuellt med praktik eller förberedande utbildning för att underlätta yrkesvalet.²⁴ Information om olika yrken, utbildningar och arbetsmarknadspolitiska program finns tillgänglig på arbetsförmedlingen och på förmedlingens hemsida där den sökande själv kan göra exempelvis ett intressetest.

Arbetslivsinriktad rehabilitering är ett samlingsbegrepp för olika tjänster som riktar sig till arbetssökande med arbetshandikapp, nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom eller med andra särskilda svårigheter på arbetsmarknaden. De rehabiliteringstjänster som kan erbjudas lokalt vid arbetsförmedlingen kallas basjänster. Hit hör kartläggning/utredning, fördjupad vägledning, sökandeariktad platsförmedling, arbetsprövning och särskilda arbetsmarknadspolitiska program för arbetshandikappade (se *avsnitt 7*). Specialtjänster som oftast erbjuds genom en gemensam resurs för hela eller delar av länet – av *Arbetsförmedlingen Rehabilitering* – är bedömning av sökandes arbetsförmåga, arbetsplatsanpassning/arbetshjälpmiddel och specialistutredningar, t ex arbetspsykologiska. Vissa län har i uppdrag att ge särskild service till synskadade, hörsel-skadade/döva och arbetssökande med grava rörelsehinder. Resurser för sökande med dyslexi eller med psykiska, intellektuella eller socialmedicinska arbetshandikapp finns i samtliga län.²⁵

De arbetsmarknadspolitiska program och stöd till arbetssökande med eller utan arbetshinder som arbetsförmedlingen förfogar över beskrivs i *avsnitt 6* och *7*. I nästa avsnitt och *avsnitt 5* finns information om arbetslöshetsförsäkringen och vilka villkor som gäller för rätten till ersättning.

4.2 De arbetssökandes skyldigheter²⁶

Den platsinformation som publiceras är tillgänglig för alla arbetssökande, men för att få tillgång till arbetsförmedlingens service i sin helhet krävs inskrivning. Inskrivning är t ex obligatorisk för den som önskar delta i någon form av ar-

---

²⁴ Ams (2004g).

²⁵ Ams (2002b).

²⁶ Avsnittet baseras på Ams föreskrifter för länsarbetsnämnderna om ekonomiskt stöd vid arbetslöshet, Ams föreskrifter för länsarbetsnämnderna om arbetssökande hos arbetsförmedlingen och Ams föreskrifter om individuella handlingsplaner.

betsmarknadspolitiskt program. Personer som får eller vill ha arbetslöshetsersättning måste också vara inskrivna vid arbetsförmedlingen.

Om en arbetsökande *anvisas* en ledig plats innebär detta att personen ska söka jobbet, annars riskerar han eller hon att förlora arbetslöshetsersättningen. Detsamma gäller vid en anvisning till ett arbetsmarknadspolitiskt program. Anvisningsförfarandet måste dock uppfylla vissa formella krav på grund av de ekonomiska konsekvenser det kan medföra att avvisa en plats. Den sökande måste få klart för sig att det rör sig om en faktisk anvisning och inte om något allmänt förslag. Det är alltså inte tillräckligt att uppmärksamma den sökande på en annons eller lämna ut Platsjournalen. För att kunna ta ställning till erbjudandet ska den sökande få information om arbetsuppgifter, anställningens varaktighet, kommunikationer, arbetstider, kollektivavtal samt lön och andra anställningsförmåner. Sökande som begär det, ska ges skälig betänketid för att ta ställning till ett anvisat arbete eller program.

Om en sökande som får eller begär arbetslöshetsersättning avvisar en anvisning eller ett erbjudande om lämpligt arbete eller program, eller på annat sätt vållar att en anställning inte kommer till stånd, ska arbetsförmedlingen underrätta arbetslöshetskassan och Ams. Detsamma gäller om personen inte medverkar till att upprätta en individuell handlingsplan, lämnar förmedlingen eller på annat sätt hindrar förmedlaren från att ge en fullständig anvisning. Om det blivit känt för förmedlingen att den sökande frivilligt och utan godtagbar anledning lämnat en anställning eller blivit uppsagd på grund av otillbörligt uppförande ska även det rapporteras, likaså om personen uppträder så att det finns anledning för förmedlaren att tro att han eller hon inte vill eller kan ta något arbete. De förhållanden som nämnts ovan ska föranleda en särskild prövning av den sökandes rätt till ersättning.

Om en sökande inte kommer till arbetsförmedlingen på avtalad tid utan att höra av sig ska en avanmälan göras till arbetslöshetskassan.

4.3 Service till arbetsgivare²⁷

Arbetsgivare kan genom arbetsförmedlingen få lediga tjänster utannonserade på förmedlingens anslagstavlor, i tidningen *Platsjournalen* och i Internettjänsten *Platsbanken*. I *Platsbanken* finns även möjlighet att lägga in en presentation av arbetsplatsen. Presentationen kopplas till företagets annonser och finns sedan tillgängliga via Internet även när det inte finns någon annons i *Platsbanken*. Med hjälp av tjänsten *Annonsera direkt* kan arbetsgivare själva registrera sina lediga platser via arbetsförmedlingens hemsida. Efter att de godkänts publiceras annonserna i *Platsbanken*²⁸.

Arbetsgivare kan söka efter nya medarbetare i *Sök CV* som är en databas med presentationer av arbetssökande inom alla yrkesområden. Personer som söker arbete kan själva registrera sig i databasen och behöver därmed inte vara inskrivna som arbetssökande vid arbetsförmedlingen. Den som behöver tillfällig personal kan söka i *Vikariepoolen* som är uppbyggd i olika grupper för särskilda yrkeskategorier och geografiska områden. De arbetssökande som finns i poolen måste aktualisera sin registrering en gång per dygn, vilket garanterar att de kan ta arbete direkt. I *Bild- och Konstnärnsbanken* kan den som har behov av konstnärlig kompetens söka bland konstnärer och fotografer som presenterar sina meriter och exempel på sina konstverk. *Kultur- och Nöjesbanken* är en liknande databas med artister med olika kultur- och nöjesprogram. För arbetsgivare som vill rekrytera personal från andra EU/EES-länder finns möjlighet söka efter personal i den gemensamma europeiska CV-databasen *Eures CV-Search*.

Den lokala arbetsförmedlingen kan hjälpa arbetsgivare med att bedöma förutsättningarna för en rekrytering utifrån tillgången på arbetskraft och vid behov ge förslag på lämpliga sökande och alternativa rekryteringslösningar. Inom branscher och yrkesområden där det råder brist på arbetskraft kan arbetsförmedlingen anordna arbetsmarknadsutbildningar. Om arbetsgivaren vill anställa en person med nedsatt arbetsförmåga finns möjlighet till vissa stöd (se *avsnitt 7*). Stöd kan i vissa fall också bli aktuellt vid anställning av en person med lång inskrivningstid på arbetsförmedlingen (se *avsnitt 6.2*).

---

²⁷ Avsnittet baseras på Ams (2003b), Ams (2004h) och Ams (2004i).

²⁸ AMV kontrollerar t ex att annonserna inte är diskriminerande.

4.4 Skyldigheter för arbetsgivare²⁹

Enligt lagen om allmän platsanmälan (1976:157) är arbetsgivare skyldiga att anmäla lediga platser till arbetsförmedlingen. Om man underlåter att anmäla en plats kan det medföra penningböter. Lagen gäller inte vid anställning som är avsedd att vara högst tio dagar, vid tillsättning av statlig tjänst³⁰ eller lärar- eller skolledartjänst där avlöningsförmånerna fastställs under medverkan av regeringen eller gällande myndighet. Anmälningsskyldigheten gäller inte heller då arbetsgivaren avser att tillsätta tjänsten med en arbetstagare som redan är anställd hos arbetsgivaren, en familjemedlem, en arbetstagare som ska ha företagsledande ställning eller en arbetstagare som enligt lag, annan författning eller kollektivavtal har företrädesrätt till anställningen. Skyldigheten gäller inte heller om anställningen förutsätter en viss politisk, religiös eller annan ideell inställning, om tillsättningen sker genom valförfarande eller om arbetstagaren ska arbeta i arbetsgivarens hushåll. Arbetsgivaren har rätt att bestämma att en ledig plats ska ges begränsad publicering.

En anmälan om ledig plats ska innehålla uppgifter om arbetsgivarens namn, adress och telefonnummer, var arbetsplatsen ligger, arbetsuppgifter, kompetenskrav, avlöningsförmåner, arbetets varaktighet, arbetstider, tillträdesdag och ansökningstid. Vid publicering av platser får köns- och åldersangivelser samt krav på kunskaper i svenska språket endast förekomma i särskilda fall.

När en plats som har anmälts till arbetsförmedlingen har blivit tillsatt eller av annan anledning inte längre är aktuell, ska arbetsgivaren anmäla detta till förmedlingen.

5 Ekonomisk ersättning vid arbetslöshet

Ekonomisk ersättning vid arbetslöshet återfinns i statsbudgeten under utgiftsområde 13, Arbetsmarknad, anslag 22:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och

---

²⁹ Avsnittet baseras på lag (1976:157) om skyldighet för arbetsgivare att anmäla ledig plats till den offentliga arbetsförmedlingen, förordning (1976:267) om skyldighet för arbetsgivare att anmäla ledig plats till den offentliga arbetsförmedlingen och Ams föreskrifter för länsarbetsnämnderna om lediga platser hos arbetsförmedlingen.

³⁰ För statliga tjänster finns istället förordning (1984:819) om statliga platsanmälningar.

aktivitetsstöd. Anslaget för budgetåret 2003 uppgår till 40,16 miljarder kr. Anslagsbeloppet för bidrag till arbetslöshetsersättning uppgår till 27,17 miljarder kr.³¹ I detta avsnitt beskrivs regelverket kring arbetslöshetsförsäkringen vid utgången av år 2003. De viktiga förändringar som skett under året redovisas i *avsnitt 9.1*.

5.1 Arbetslöshetsförsäkring

Lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Lag (1997:239) om arbetslöshetskassor

Förordning (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring

Beskrivning: Arbetslöshetsförsäkringen består av en grundförsäkring och en inkomstbortfallsförsäkring. *Grundförsäkringen* gäller den som har uppfyllt ett arbetsvillkor eller studerandevillkor (se nedan) men som inte är medlem i någon arbetslöshetskassa eller inte har varit medlem tillräckligt länge. *Inkomstbortfallsförsäkringen* gäller den som har varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader och som har uppfyllt ett arbetsvillkor eller särskilt studerandevillkor under medlemstiden. Försäkringarna omfattar såväl arbetstagare som företagare. Beslut om arbetslöshetsersättning tas av arbetslöshetskassorna som också betalar ut ersättningen.

Allmänna villkor: Rätt till ersättning vid arbetslöshet har en arbetssökande som: (i) är arbetsför och kan arbeta minst tre timmar varje arbetsdag och i genomsnitt minst 17 timmar i veckan, (ii) är anmäld som arbetssökande vid arbetsförmedlingen och besöker förmedlingen på angivna tider³², (iii) är beredd att anta erbjudet lämpligt arbete (om godtagbart hinder ej anmälts), (iv) medverkar till att en individuell handlingsplan upprättas, och (v) aktivt söker men inte kan få ett lämpligt arbete. Ersättning lämnas inte till personer i utbildning eller som är permitterade utan lön, om det inte finns särskilda skäl³³. Ersättning enligt grundförsäkringen lämnas tidigast den dag den arbetslöse fyller 20 år.

En företagare ska anses vara arbetslös när hans eller hennes personliga verksamhet i rörelsen har upphört annat än tillfälligt. Ersättning kan även lämnas

---

³¹ Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende AMV.

³² Ams föreskrifter för länsarbetsnämnderna om ekonomiskt stöd vid arbetslöshet.

³³ Dessa skäl anges i förordningen.

vid tillfälligt uppehåll om uppehållet inte är av säsongskaraktär och om ingen verksamhet bedrivs. Detta är dock endast möjligt en gång per rörelse.

Ett erbjudet arbete ska anses lämpligt om det inom ramen för tillgången på arbetstillfällen tagits skälig hänsyn till den sökandes förutsättningar för arbetet och andra personliga förhållanden. Anställningsförmånerna och arbetsförhållandena ska också anses vara godtagbara.

Under de första 100 ersättningsdagarna får den sökande begränsa sig till att söka arbeten inom sitt yrke och i närområdet. Detta gäller dock inte den som påbörjar en ny ersättningsperiod i direkt anslutning till föregående period.

Villkor för medlemskap i en arbetslöshetskassa: Rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa har den som under en sammanhängande period av fem veckor har arbetat i genomsnitt minst 17 timmar per vecka under minst fyra veckor och fortfarande arbetar i minst denna omfattning. Rätt till medlemskap har även den som är berättigad till ersättning enligt grundförsäkringen till följd av att han eller hon har uppfyllt ett studerandevillkor (se nedan).

Arbetsvillkor: Rätt till ersättning har den som, under de senaste tolv månaderna före arbetslösheten (ramtid), arbetat minst 70 timmar per månad i minst sex månader, alternativt minst 450 timmar under sex sammanhängande månader och då minst 45 timmar per månad. Med arbete avses även tid då den sökande haft semester, avgångsvederlag eller varit ledig med helt eller delvis bibehållen lön av annan anledning än sjukdom, totalförsvarspåbudsplikt eller barns födelse. Totalförsvarspåbudsplikt och föräldraledighet kan i vissa fall jämföras med arbete om det behövs för att uppfylla arbetsvillkoret, dock tillsammans under högst två månader. Arbete som finansierats med särskilt anställningsstöd eller med stöd till start av näringsverksamhet räknas inte in i arbetsvillkoret. När ramtiden ska bestämmas räknas inte tid då den sökande varit hindrad att arbeta av skäl som sjukdom, viss utbildning, totalförsvarspåbudsplikt, vård av eget barn som inte har fyllt två år eller deltagande i vissa arbetsmarknadspolitiska program.

Studerandevillkor: En sökande har rätt till ersättning enligt grundförsäkringen utan att arbetsvillkoret är uppfyllt, om han eller hon arbetat eller stått till arbetsmarknadens förfogande genom arbetsförmedlingen i minst 90 kalenderdagar under en ramtid av tio månader i anslutning till en avslutad utbildning. Ut-

bildningen måste ha pågått på heltid, omfattat minst ett läsår och varit studie-medelsberättigande. Ramtiden kan förlängas vid exempelvis sjukdom, totalförsvarsplikt eller vård av eget barn som inte fyllt två år. För den som har avslutat en treårig gymnasieutbildning kan ramtiden förlängas fram till den dag han eller hon fyller 20 år.

Särskilt studerandevillkor: En sökande som deltagit i aktivitetsgarantin har rätt till ersättning utan att ha uppfyllt arbetsvillkoret, om han eller hon, enligt överenskommelse i handlingsplanen, lämnat garantin för studier och därefter avslutat en heltidsutbildning. Utbildningen måste ha omfattat minst ett läsår och varit berättigande till studiestöd. Om ersättningen i aktivitetsgarantin baserades på en inkomstrelaterad ersättning har den sökande rätt till ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen. Dagenning lämnas då med ett belopp som motsvarar vad som senast lämnades i aktivitetsstöd. I övriga fall utgår ersättning enligt grundförsäkringen. För att ha rätt till ersättning måste den sökande ansöka inom en ramtid av 10 månader efter avslutade studier. Ramtiden kan förlängas vid t ex sjukdom, totalförsvarsplikt eller vård av eget barn som inte fyllt två år.

Ersättningsperiod: Arbetslöshetsersättning betalas ut under längst 300 dagar. När ersättningsperioden löpt ut kan den förlängas med längst 300 dagar, om den sökanden då inte uppfyller ett nytt arbetsvillkor och inte heller enligt arbetsförmedlingen bör erbjudas plats i aktivitetsgarantin. Innan ersättning betalas ut ska fem dagars karens fullgöras (*karensvillkor*).

Om arbetslösheten upphör före ersättningsperiodens slut, har den sökande rätt till ersättning under återstående antal dagar av perioden vid ny arbetslöshet, även om han eller hon då inte uppfyller arbets- och karensvillkoren. Den som har deltagit i aktivitetsgarantin har dock inte rätt att återgå till en ersättningsperiod som föregått garantin. Sökanden har heller inte rätt till ersättning om en sammanhängande tid av tolv månader förflutit sedan ersättning senast lämnades. Tid då den sökande varit hindrad att arbeta på grund av t ex sjukdom eller totalförsvarsplikt räknas inte in i de tolv månaderna.

Om ersättningsperioden har löpt ut men den sökande under perioden på nytt uppfyllt arbetsvillkoret lämnas ersättning under ytterligare en period. I detta fall måste karensvillkoret uppfyllas på nytt.

Ersättningens storlek: Ersättningen i grundförsäkringen är 320 kr per dag för den som har heltidsarbetat eller uppfyllt ett studerandevillkor. Ersättningen i inkomstbortfallsförsäkringen är 80 procent av tidigare arbetsinkomst, dock lägst 320 kr per dag och högst 680 kr per dag. För den som har deltidsarbetat ska det lägsta beloppet minskas proportionellt. Till den som har haft en inkomst som ger en inkomstrelaterad ersättning som överstiger 680 kr per dag kan ersättning lämnas med högst 730 kr per dag under de första 100 dagarna. Ersättning betalas ut under högst fem dagar per kalendervecka.

Om den sökande, på grund av arbetslösheten, får fortlöpande ersättning från annan än arbetslöshetskassan, får ersättning lämnas med högst skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas och den aktuella ersättningen. För den som arbetar deltid eller har pension gäller särskilda regler.

Den som har lämnat aktivitetsgarantin kan, vid arbetslöshet som inträffar inom tolv månader, få ersättning motsvarande det belopp som lämnats som aktivitetsstöd under tiden i garantin (om det är fördelaktigt). Detta gäller under förutsättning att den sökande uppfyllt arbetsvillkoret med arbete som minst motsvarar hans eller hennes senaste arbetsutbud inom garantin.

Nedsättning av ersättning: Om en sökande avvisar ett erbjudet lämpligt arbete utan godtagbart skäl, eller genom sitt uppträdande vållar att anställningen inte kommer till stånd, sätts ersättningen ned med 25 procent i 40 ersättningsdagar. Om detta inträffar en andra gång under ersättningsperioden sätts ersättningen ned med 50 procent i ytterligare 40 dagar och vid en tredje gång har den sökande inte rätt till ersättning förrän han eller hon har uppfyllt ett nytt arbetsvillkor. Den tid inom vilken nedsättningen ska göras får inte överstiga 180 kalenderdagar från den dag då nedsättningen inleddes. Samma regler gäller vid avvisande av ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Avstängning från ersättning: En sökande som lämnat sitt arbete utan giltig anledning eller skilts från arbetet på grund av otillbörligt uppförande, ska stängas av från rätten till ersättning. Om arbetet sannolikt skulle ha varat i högst fem dagar, mer än fem dagar men högst tio dagar eller mer än tio dagar ska den som lämnat arbetet utan giltig anledning stängas av i 10, 20 respektive 45 ersättningsdagar. Om den sökande skilts från arbetet på grund av otillbörligt upp-

förande är avstängningstiden 20, 40 respektive 60 ersättningsdagar. Den totala avstängningstiden får dock inte överstiga 28, 56 respektive 112 kalenderdagar i det första fallet och 56, 112 respektive 168 i kalenderdagar i det senare. Om en sökande stängs av från ersättning en tredje gång inom samma ersättningsperiod har han eller hon inte rätt till ersättning förrän ett nytt arbetsvillkor uppfyllts. Reglerna om avstängning gäller även arbetsmarknadspolitiska program.

6 Arbetsmarknadspolitiska program och stöd

Anslagen i statsbudgeten för arbetsmarknadspolitiska program återfinns under utgiftsområde 13, Arbetsmarknad, anslag 22:3 Köp av arbetsmarknadsutbildning och övriga kostnader. Bidrag till aktivitetsstöd, den ersättning som utgår till dem som deltar i program, återfinns dock under anslag 22:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd. Anslaget för de arbetsmarknadspolitiska programmen (exklusive aktivitetsstöd) för budgetåret 2003 uppgår till 4,67 miljarder kr. Anslagsbeloppen som avser aktivitetsstöd uppgår till 9,72 miljarder kr.³⁴ I detta avsnitt beskrivs regelverket för de arbetsmarknadspolitiska programmen och stöden vid utgången av år 2003. De viktiga förändringar som skett under året redovisas i *avsnitt 9.2*.

6.1 Arbetsmarknadspolitiska program

Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program

Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd

Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program

Gemensamma regler för samtliga program³⁵

Syfte: Stärka den enskildes möjligheter att få eller behålla ett arbete.

Målgrupp: Personer, 20 år och äldre, som är eller riskerar att bli arbetslösa och söker arbete genom arbetsförmedlingen. Särskilda villkor finns för aktivitetsga-

---

³⁴ Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende AMV.

³⁵ Med undantag för projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning i form av friåret. För friåret gäller istället vad som anges i förordningen (2001:1300) om friåret.

rantin, ungdomsinsatser samt stöd till start av näringsverksamhet (se respektive program). Anvisningar³⁶ får göras även för personer som inte fyllt 20 år om anvisningen gäller unga handikappade, kommunala ungdomsprogram eller personer som får inkomstrelaterad arbetslöshetsersättning.

Anvisningar till arbetsmarknadsutbildning inom bristyrken kan göras för personer som har anställning även om de inte riskerar att bli arbetslösa eller söker arbete genom arbetsförmedlingen.

Villkor: En anvisning får endast göras om den framstår som lämplig både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv. Innan någon anvisas ett program som är förlagt till en arbetsplats ska arbetsförmedlingen samråda med arbetstagarparten på den aktuella arbetsplatsen.

Tid i program: En anvisning ska omfatta heltidsverksamhet under en bestämd period som får vara längst sex månader. Endast om det finns särskilda skäl får tiden vara längre än sex månader eller avse verksamhet på deltid. Undantag är aktivitetsgarantin, arbetsmarknadsutbildning som kombineras anställningsstöd för vård- och omsorgsutbildning och ungdomsinsatser (se respektive program).

För den som inte inställer sig vid programmets början (och inte heller anmäler giltigt förhinder), inte kan tillgodogöra sig programmet på ett tillfredsställande sätt, missköter sig eller avvisar ett erbjudande om lämpligt arbete utan godtagbart skäl kan anvisningen återkallas. För aktivitetsgarantin gäller särskilda regler om återkallelse (se *avsnitt 6.1.1*).

Ersättning till deltagare: Till den som är eller skulle ha varit berättigad till arbetslöshetsersättning, samt den som har blivit utförsäkrad, lämnas *aktivitetsstöd* med samma belopp som skulle ha lämnats som arbetslöshetsersättning, dock med lägst 320 kr per dag. Även den som gör ett ferieuppehåll i sina heltidsstudier och tar del av ett arbetsmarknadspolitiskt program är berättigad till denna ersättning, förutsatt att studierna föregåtts av sammanhängande heltidsarbete under minst fem månader samt att personen skulle ha uppfyllt arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen om studierna varit avslutade. I annat fall utgår en ersättning med 223 kr per dag. För deltagare i ungdomsinsatser gäller särskilda

---

³⁶ En anvisning till ett program innebär att den som anvisas erbjuds att ta del av programmet.

regler (se *avsnitt 6.1.7*). Till unga handikappade som tagit del i program under minst tolv månader lämnas aktivitetsstöd med lägst 475 kr per dag.

Aktivitetsstöd lämnas högst fem dagar per kalendervecka och kan reduceras med andra inkomster som lämnas för samma tid.³⁷ Om programmet inte pågår på heltid ska stödet minskas i motsvarande utsträckning om det inte finns särskilda skäl mot det. I fråga om aktivitetsstöd ska hänsyn inte tas till sådan nedläggning av ersättning eller avstängning som beslutats enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring.

Ersättning till deltagare vid resor m m: Kostnader för resor, logi, dubbelt boende och vissa andra kostnader får ersättas om de överstiger 50 kr och är nödvändiga för att någon ska kunna ta del av ett program, arbetslivsinriktad rehabilitering eller genomgå en utredning inför en anvisning.

Kostnader för dagliga resor får ersättas till den del de överstiger 300 kr per månad eller kostnaden för normal dagpendling på orten. Den som inte reser dagligen får ersättas med skälig kostnad för en resa till och från platsen där han eller hon tar del av programmet, rehabiliteringen eller utredningen, och en hem- och återresa per månad. Kostnader för resa med egen bil får ersättas om det är motiverat att resa med bil. Om det behövs för att en person med funktionshinder ska kunna resa, kan en närståendes kostnad för en hem- och återresa ersättas. Ersättning kan vid behov också lämnas för ledsagare. Den som har funktionshinder och tar del av ett program kan även få ersättning för resekostnader vid ett uppehåll som är längre än tio dagar, och obligatoriska studieresor i Sverige eller till ett land inom Norden.

Kostnader för logi och merkostnader för dubbelt boende får ersättas med 110 kr per dag, dock högst 2 400 kr per månad, eller den faktiska kostnaden, om tiden på annan ort än hemorten är kortare än 30 dagar och kostnaden är skälig.

Kostnader för läkarundersökningar, sakkunnigutlåtanden, särskild utrustning samt utredning inför en anvisning får ersättas med den faktiska kostnaden.

---

³⁷ Till personer som deltar i bristyrkesutbildning för redan anställda och som under utbildningstiden behåller lön och andra anställningsförmåner lämnas inget aktivitetsstöd.

6.1.1 Aktivitetsgarantin

Introduktionsdatum: 1 augusti 2000.

Beskrivning: Individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska aktiviteter. Dessa kan bestå av: organiserade jobbsökaraktiviteter hos arbetsförmedlingen, aktiviteter som anordnas i samverkan mellan AMV och andra aktörer samt övriga arbetsmarknadspolitiska insatser som AMV förfogar över.

Arbetsförmedlingen ska upprätta en individuell handlingsplan i samråd med deltagaren. Handlingsplanen och vilka aktiviteter som planeras för individen ska omprövas regelbundet, dock minst en gång per år.

Syfte: Hjälpa dem som har det svårast att ta sig in på arbetsmarknaden.³⁸

Målgrupp: Personer som är eller riskerar att bli långtidsinskrivna som arbetsökande vid arbetsförmedlingen (d v s ej haft arbete de senaste två åren).

Tid i programmet: En heltidsaktivitet inom ramen för aktivitetsgarantin bör erbjudas senast inom 27 månader från arbetslöshetens inträde. Deltagaren kan sedan vara kvar i programmet tills han eller hon: (i) inom garantin uppfyllt arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen med arbete som minst motsvarar hans eller hennes senaste arbetsutbud inom garantin, (ii) påbörjar en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd, eller (iii) själv väljer att lämna programmet. Under tid i reguljärt arbete utgår inget aktivitetsstöd utan avtalsenlig lön.

För den som missköter sig eller avvisar ett erbjudande om lämpligt arbete eller en annan insats inom garantin utan godtagbart skäl kan anvisningen till aktivitetsgarantin återkallas. För enskilda insatser inom garantin gäller de gemensamma reglerna om återkallelse (se *avsnitt 6.1*).

Om en anvisning till garantin har återkallats på grund av avvisande av ett erbjudet lämpligt arbete eller insats, ska en ny anvisning göras om personen anmält sig hos arbetsförmedlingen inom 60 kalenderdagar efter återkallelsen samt efter återkallelsen varit inskriven vid förmedlingen under 45 dagar för vilka ak-

---

³⁸ Ams (2004j).

tivitetsstöd skulle ha lämnats om återkallelsen inte gjorts. I de 45 dagarna ska dagar med förvärvsarbete räknas in.

Ersättning till anordnare av aktivitet: Ekonomiskt stöd får lämnas för merkostnader som orsakas av aktiviteten, dock med högst 150 kr per dag och deltagare.³⁹

6.1.2 Arbetsmarknadsutbildning

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1916.

Beskrivning: Yrkesinriktad utbildning.⁴⁰ Länsarbetsnämnden eller andra aktörer upphandlar utbildningen eller utnyttjar platser i det reguljära utbildningsväsendet.

Syfte: Underlätta för den enskilde att få eller behålla ett arbete samt motverka att brist på arbetskraft uppstår på arbetsmarknaden.

Villkor: Reguljär utbildning på gymnasienivå får endast utnyttjas som arbetsmarknadsutbildning för långtidsinskrivna invandrare och personer med arbetshandikapp. Reguljär utbildning på högskolenivå, eller motsvarande nivå, får anvisas som arbetsmarknadsutbildning om kursen omfattar högst 40 veckor och inte är del av en längre eftergymnasial utbildning.

Bristyrkesutbildning för redan anställda

Introduktionsdatum: Försöksverksamhet under perioden 1 juli 2003 – 31 december 2005.

Beskrivning: Arbetsmarknadsutbildning inom bristyrkesområden.

Syfte: Öka den yrkesmässiga rörligheten och på så sätt få fram personer med den kompetens arbetsgivaren efterfrågar.⁴¹

---

³⁹ Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende AMV.

⁴⁰ Tidigare ingick även utbildning av förberedande karaktär. Sedan den 1 augusti 2000 skiljer man dock på yrkesinriktad och förberedande utbildning.

⁴¹ Ams (2003c).

Målgrupp: Anställda som utbildar sig inom bristyrkesområden. Personer som har för avsikt att byta arbetsgivare ska prioriteras, likaså personer med utländsk högskoleexamen som inte arbetar inom sitt utbildningsyrke, men som genom kompletterande utbildning bedöms kunna ta arbeten som ligger mer i nivå med sin kunskap och kompetens.⁴²

Villkor: Ams bestämmer inom vilka bristyrkesområden anvisningar får göras. Anställda som arbetsgivaren efter avslutad utbildning kan erbjuda anställning med mer kvalificerade arbetsuppgifter får endast anvisas om de får behålla lön och andra anställningsförmåner under utbildningen (i dessa fall utgår inget aktivitetsstöd).

6.1.3 Arbetspraktik

Introduktionsdatum: Arbetspraktik är i princip en annan beteckning på den tidigare arbetsplatsintroduktionen (API), vilken infördes den 1 juli 1995.

Beskrivning: Praktik på en arbetsplats.

Villkor: Arbetspraktik får anordnas av den som arbetsförmedlingen ingår överenskommelse med. Vid överenskommelsen ska förmedlingen särskilt verka för att risken för att reguljära arbetstillfällen trängs undan blir så liten som möjligt. I branscher med säsongarbete måste praktiken vara avsedd att omfatta en längre tidsperiod än den normala säsongen.

Innan en person anvisas arbetspraktik ska anordnaren ha åtagit sig att betala ett finansieringsbidrag om 3 000 kr per månad till staten. Om anordnaren är stat, kommun eller landsting och den som anvisats är långtidsinskriven vid arbetsförmedlingen ska bidraget istället vara 1 000 kr per månad. Arbetsförmedlingen får anvisa arbetspraktik utan överenskommelse om finansieringsbidrag för unga handikappade, arbetshandikappade, invandrare, deltagare i aktivitetsgarantin, handledare i datortek samt vissa studerande som tar del av praktik under ferieuppehåll. Finansieringsbidrag behöver inte heller lämnas om praktiken anordnas av en ideell organisation, är en integrerad del av arbetsmarknadsutbildning, eller har vägledande syfte och pågår i högst åtta veckor.

---

⁴² Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende AMV.

Ersättning till anordnare av aktivitet: Ekonomiskt stöd för merkostnader som föranleds av praktiken får lämnas till ideella organisationer samt statliga anordnare inom skogsvårds-, naturvårds- och kulturmiljövårdsområdena.

6.1.4 Förberedande insatser

Introduktionsdatum: 1 augusti 2000.⁴³

Beskrivning: Individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska insatser av vägledande, rehabiliterande eller orienterande karaktär för den som särskilt behöver förbereda sig för ett annat program eller arbete.

Insatserna kan bestå av:

- Aktiviteter inom ramen för vägledning eller platsförmedling.
- Aktiviteter inom ramen för arbetslivsinriktad rehabilitering.
- Upphandlad utbildning av förberedande eller orienterande karaktär.
- Datorteksverksamhet hos en kommun i form av utbildning och träning i datateknik i kombination med arbetsmarknadsinriktad verksamhet.
- Utbildning i svenska för invandrare (sfi) som finansieras av kommunen.
- Utbildning på grundskole- eller gymnasienivå inom det reguljära utbildningsväsendet för deltagare i aktivitetsgarantin, långtidsinskrivna invandrare och arbetshandikappade.

Villkor: Utbildning i svenska för invandrare (sfi) får inte användas som förberedande insats för nyanlända invandrare under den tid de deltar i kommunens introduktionsprogram.

Tid i programmet: Inom ramen för aktivitetsgarantin får utbildning på grundskole- och gymnasienivå motsvara upp till tolv månaders heltidsstudier för personer som är 50 år och äldre och saknar sådan utbildning. För övriga gäller längst sex månaders heltidsstudier. För långtidsinskrivna invandrare och arbetshandikappade får tiden i reguljär utbildning dock motsvara en längre tid än sex månader om det finns särskilda skäl, oavsett om de deltar i aktivitetsgarantin.

---

⁴³ De enskilda insatserna fanns dock tidigare.

tin eller inte. (För övriga insatser gäller vad som framgår av de gemensamma reglerna, se *avsnitt 6.1.*)

6.1.5 Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning

Introduktionsdatum: 1 januari 2001.

Beskrivning: Insatser som sker i samverkan mellan länsarbetsnämnden och andra aktörer på arbetsmarknaden och som inte kan anordnas inom ramen för övriga program, men inte heller strider mot bestämmelserna om andra program.

Villkor: Projektet ska vara förenligt med den arbetsmarknadspolitiska verksamhetens huvuduppgifter (se *avsnitt 3.1*). Länsarbetsnämnden ska ingå en överenskommelse med den som ska samverka om ett projekt. Av överenskommelsen ska följande framgå: projektets syfte, innehåll, omfattning och finansiering, formerna för länsarbetsnämndens medverkan, avtalat projektstöd till den som i samverkan med nämnden anordnar projektet samt hur projektet ska följas upp och utvärderas. Medel som avsätts till projekt får inte användas till försörjning av deltagarna.

Under perioden 1 februari 2002 – 31 december 2004 får projekt i form av friåret bedrivas.

Friåret

Förordning (2001:1300) om friåret

Introduktionsdatum: Möjligheten till friår finns på försök i tolv kommuner⁴⁴ från den 1 februari 2002 till den 31 december 2004.

Beskrivning: En arbetstagare får ledigt från sin anställning för personlig utveckling eller kompetensutveckling och istället anställs en arbetslös person hos arbetsgivaren.

Villkor: Arbetsförmedlingen får anvisa personer i mån av tillgång på medel. Den som vill vara ledig får anvisas om: (i) det finns en överenskommelse mel-

---

⁴⁴ Botkyrka, Gällivare, Göteborg, Hultsfred, Hällefors, Katrineholm, Landskrona, Lund, Piteå, Strömsund, Västerås och Åmål.

lan arbetstagaren och arbetsgivaren om ledigheten, (ii) arbetstagaren har varit anställd hos arbetsgivaren de senaste två åren och har sin huvudsakliga arbetsplats i någon av försökskommunerna, och (iii) arbetsgivaren i samråd med arbetsförmedlingen anställer en arbetslös person som är inskriven vid arbetsförmedlingen som vikarie. Den som anställs ska anställas med minst samma sysselsättningsgrad som den friårsledige har.

Om någon annan gör anspråk på företrädesrätt till anställningen enligt lagen (1982:80) om anställningsskydd får anvisningen inte göras. Anvisningen ska återkallas om den ledige efter överenskommelse med arbetsgivaren återupptar arbetet eller tar anställning hos en annan arbetsgivare.

Tid i programmet: Minst tre månader och längst tolv månader.

Ersättning till deltagare: Till friårslediga som vid arbetslöshet skulle ha varit berättigade till arbetslöshetsersättning lämnas aktivitetsstöd med 85 procent av det belopp som skulle ha lämnats som arbetslöshetsersättning, dock lägst 320 kr per dag. Till övriga friårslediga lämnas aktivitetsstöd med 320 kr per dag. Vikarierna får avtalsenlig lön.

6.1.6 Stöd till start av näringsverksamhet

Introduktionsdatum: 1 juli 1984.

Beskrivning: Aktivitetsstöd betalas för en företagares försörjning under inledningskedet av näringsverksamheten.

Målgrupp: Personer som är eller riskerar att bli arbetslösa och bedöms ha goda förutsättningar att driva näringsverksamheten med tillfredsställande lönsamhet och som genom verksamheten kan få varaktig sysselsättning. Personer bosatta inom ett sådant stödområde A eller B som avses i 2 § i förordningen (1999:1382) om stödområden för vissa regionala företagsstöd får beviljas stöd utan att de är eller riskerar att bli arbetslösa.

Villkor: Stöd till start av näringsverksamhet får inte lämnas för verksamheter inom jordbruks- och transportsektorn, dock kan undantag göras för taxiverk-

samhet.⁴⁵ Stödet får inte snedvrída konkurrensförutsättningar för annan verksamhet.⁴⁶

Arbetsförmedlingen bör inhämta upplysningar om den enskilde och hans eller hennes förutsättningar att driva näringsverksamhet innan den beslutar om stöd.

Tid i programmet: Vid bedömning av förlängd ersättningstid (d v s längre tid än sex månader) bör särskild hänsyn tas till om näringsverksamheten bedrivs i glesbygd eller av kvinnor eller invandrare.⁴⁷

6.1.7 Ungdomsinsatser

Beskrivning: Individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska aktiviteter hos en kommun. Insatserna består av kommunala ungdomsprogram och ungdomsgarantin. Länsarbetsnämnden ska ta initiativ till överenskommelser där kommuner åtar sig att anordna ungdomsinsatser.

Syfte: Motverka att långtidsarbetslöshet uppkommer eller består bland ungdomar.⁴⁸

Kommunala ungdomsprogram

Introduktionsdatum: 1 oktober 1995.

Beskrivning: Praktik eller annan verksamhet på heltid.

Målgrupp: Arbetslösa ungdomar som inte fyllt 20 år och som inte genomgår gymnasieskola eller liknande utbildning.

Tid i programmet: Fram till dess ungdomarna fyller 20 år.

Ersättning till deltagare: Till deltagare som inte fullföljt utbildning i gymnasieskolan ska kommunen betala ut ersättning med 1 360 kr per månad. För övriga deltagare beslutar kommunen om beloppet.

---

⁴⁵ Ams (2003d).

⁴⁶ Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

⁴⁷ Ams allmänna råd om tillämpningen av förordningen om arbetsmarknadspolitiska program.

⁴⁸ Ams föreskrifter om tillämpningen av förordningen om arbetsmarknadspolitiska program.

Ersättning till anordnare: Kommunen har rätt till ersättning från staten för verksamheten.

Ungdomsgarantin

Introduktionsdatum: 1 januari 1998.

Beskrivning: Aktiverande och utvecklande insats på heltid.

Målgrupp: Ungdomar mellan 20 och 25 år⁴⁹ som är arbetslösa och anmälda som arbetssökande hos arbetsförmedlingen. Kommunens skyldighet inträder om något arbete, reguljär utbildning eller lämpligt arbetsmarknadspolitiskt program inte kunnat erbjudas inom 90 dagar från anmälan hos arbetsförmedlingen. Insatsen ska erbjudas inom tio dagar därefter.

Tid i programmet: Utvecklingsinsatsen får pågå i högst tolv månader. En ny insats får erbjudas först efter att deltagaren under tre månader efter avslutad insats prövat sina möjligheter att få arbete eller påbörja en reguljär utbildning.

Ersättning till deltagare: Den som är berättigad till arbetslöshetsersättning har rätt till aktivitetsstöd. Övriga deltagare får utvecklingsersättning med 3 280 kr per månad. Ungdomar som är berättigade till socialbidrag kan få utvecklingsersättning från kommunen med ett belopp motsvarande socialbidraget.

Ersättning till anordnare: Kommunen ersätts av staten med 150 kr per dag och ungdom för kostnader i samband med aktiveringsprogram⁵⁰.

6.2 Anställningsstöd

Lag (1999:591) om kreditering på skattekonto av vissa stöd beslutade av arbetsmarknadsmyndighet och Rederinnämnden

Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd

Förordning (1997:1275) om anställningsstöd

Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program

---

⁴⁹ En anvisning kan göras endast om sökanden fyllt 20 men inte 25 år.

⁵⁰ Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende AMV.

Gemensamma regler för samtliga anställningsstöd

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till arbetsgivare för anställning av arbetslösa. Finns i form av allmänt, förstärkt och särskilt anställningsstöd samt i kombination med vård- och omsorgsutbildning.

Syfte: Stimulera anställningar av personer som har svårigheter att få ett reguljärt arbete.

Villkor: Arbetsförmedlingen anvisar sökande. Innan en anvisning görs ska förmedlingen samråda med arbetstagarparten på den aktuella arbetsplatsen.

Anställningsstöd får endast lämnas om lön och andra anställningsförmåner följer kollektivavtal eller är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal inom branschen. Stöd får inte lämnas om uppsägningar på grund av arbetsbrist skett på den aktuella driftsenheten under de senaste nio månaderna. Anställningsstöd får heller inte lämnas till arbetsgivare som får annat bidrag för samma insats.

Anställningsformen kan vara såväl tillsvidareanställning som provanställning och annan tidsbegränsad anställning. Undantag finns för allmänt och förstärkt anställningsstöd samt anställningsstöd som kombineras med vård- och omsorgsutbildning (se respektive stöd). I branscher med säsongarbete lämnas stöd endast vid tillsvidareanställning eller vid anställning som varar längre än den normala säsongen. Personer som har anställts med anställningsstöd får inte permitteras av annan anledning än att arbetet inte kan bedrivas på grund av väderleksförhållanden eller liknande orsaker.

Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön samt lagstadgade sociala avgifter. Stöd lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden och för vilka arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden. Stödet tillgodoförs arbetsgivaren genom kreditering av dennes skattekonto.

Anställningsstöd kan kombineras med ersättning för investeringskostnader, när det gäller skogliga arbeten samt arbeten inom miljö-, natur-, byggnads- och fornvård.⁵¹

6.2.1 Allmänt anställningsstöd

Introduktionsdatum: 1 januari 1998.

Målgrupp: Personer, 20 år och äldre, som är långtidsarbetslösa⁵² eller deltid-arbetslösa minst 25 procent av heltid och genom en ökning av arbetstiden kan beredas heltidsarbete. Ett ytterligare krav är att personerna ska ha varit anmälda som arbets sökande vid arbetsförmedlingen under minst tolv månader omedelbart före anvisningen.

En anvisning får även göras av den som inte uppfyller ovanstående krav på grund av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program, en kortare tillfällig anställning, gymnasial vuxenutbildning⁵³, sjukdom, föräldraledighet eller liknande orsak, under förutsättning att avbrottet i arbetslösheten eller inskrivningstiden inte stärkt personens ställning på arbetsmarknaden.

Villkor: För tidsbegränsad anställning hos offentlig arbetsgivare, eller när en deltidarbetslös bereds tidsbegränsad anställning på heltid, lämnas stöd endast om det finns skäl att anta att den arbets sökande kommer att få fortsatt anställning efter stödperioden. Undantag gäller för kulturarbeten, skogliga arbeten, miljö-, natur-, byggnads- och fornvård hos offentlig arbetsgivare.

Tid i programmet: Längst sex månader. I verksamhet som omfattar offentliga investeringar eller investeringar av samhällsnyttig karaktär kan tiden förlängas till tolv månader om det finns synnerliga skäl.

Ersättning till arbetsgivare: 50 procent av lönekostnaden, dock högst 350 kr per dag.

---

⁵¹ Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende AMV.

⁵² Med långtidsarbetslöshet avses en oavbruten arbetslöshetstid om mer än sex månader för personer som är 25 år eller äldre. För personer yngre än 25 år är tiden 100 dagar (Ams, 2004b).

⁵³ Gäller sådana studier som avses i förordning (1998:276) om statligt stöd till särskilda satsningar på utbildning av vuxna.

6.2.2 Anställningsstöd som kombineras med vård- och omsorgsutbildning

Introduktionsdatum: Försöksverksamhet under perioden 1 juni 2002 – 31 maj 2004.

Syfte: Minska kommunernas och landstingens eller deras entreprenörers brist på behörig baspersonal inom vård och omsorg, samtidigt som arbetslösa bereds möjlighet att erhålla dessa arbeten.⁵⁴

Målgrupp: Personer, 25 år och äldre, som är arbetslösa på heltid och som i anställningen bereds tillfälle att genomgå en arbetsmarknadsutbildning inom vård och omsorg motsvarande längst nio månaders heltidsstudier.

Villkor: Anställningsstödet lämnas för anställningar hos arbetsgivare med anknytning till landsting, kommuner och av landsting och kommuner anlitate entreprenörer inom hälso- och sjukvård och kommunernas äldre- och handikappsomsorg. Stödet får endast lämnas vid tillsvidareanställning på heltid.

Tid i programmet: Längst under en tid som motsvarar nio månaders heltidsarbete.

Ersättning till arbetsgivare: 55 procent av lönekostnaden, dock högst 535 kr per dag. Under tiden i utbildning får deltagaren aktivitetsstöd (se *avsnitt 6.1*).

6.2.3 Förstärkt anställningsstöd

Introduktionsdatum: 1 oktober 1999.

Målgrupp: Personer, 20 år och äldre, som tillhör någon av följande grupper:

- (i) Den sökande har sedan 24 månader antingen varit arbetslös eller tagit del av ett arbetsmarknadspolitiskt program och omedelbart före anvisningen under samma tid varit anmäld som arbetssökande vid arbetsförmedlingen.
- (ii) Den sökande har sedan 48 månader antingen varit arbetslös eller tagit del av ett arbetsmarknadspolitiskt program och omedelbart före anvisningen under samma tid varit anmäld som arbetssökande vid arbetsförmedlingen.

---

⁵⁴ Ams (2003e).

- (iii) Den sökande har ett arbetshandikapp och lämnar antingen en anställning hos Samhall eller ett skyddat arbete hos en offentlig arbetsgivare.

En anvisning får även göras av den som inte uppfyller kraven under (i) eller (ii) på grund av en kortare tillfällig anställning, gymnasial vuxenutbildning⁵⁵, sjukdom, föräldraledighet eller liknande orsak, under förutsättning att anställningen eller avbrottet i inskrivningstiden inte stärkt personens ställning på arbetsmarknaden.

Villkor: För tidsbegränsad anställning hos offentlig arbetsgivare lämnas stöd endast om det finns skäl att anta att den arbetsökande kommer att få fortsatt anställning efter stödperioden. Undantag gäller för kulturarbeten, skogliga arbeten, miljö-, natur-, byggnads- och fornvård.

Tid i programmet och ersättning till arbetsgivare: För grupp (i) och (iii): Längst sex månader med 75 procent av lönekostnaden, dock högst 525 kr per dag, därefter längst 18 månader med 25 procent av lönekostnaden, dock högst 175 kr per dag. För grupp (ii): Längst tolv månader med 75 procent av lönekostnaden, dock högst 525 kr per dag, därefter längst tolv månader med 50 procent av lönekostnaden, dock högst 350 kr per dag.

6.2.4 Särskilt anställningsstöd

Introduktionsdatum: 1 augusti 2000.

Målgrupp: Personer, 20 år och äldre, som sedan 24 månader antingen har varit arbetslösa eller tagit del av ett arbetsmarknadspolitiskt program och omedelbart före anvisningen under samma tid varit anmälda som arbetsökande vid arbetsförmedlingen. Ett ytterligare krav är att de ska ha deltagit i aktivitetsgarantin under en sammanhängande period av minst 18 månader. Personer som har fyllt 57 år kan dock anvisas efter att de har deltagit i garantin minst tre månader.

Villkor: När en anställning med särskilt anställningsstöd har upphört kan en ny anvisning göras för den som efter anställningens slut har deltagit i organiserade jobbsökaraktiviteter utan att ha fått arbete. En ny anvisning hos samma arbets-

---

⁵⁵ Gäller sådana studier som avses i förordning (1998:276) om statligt stöd till särskilda satsningar på utbildning av vuxna.

givare får dock göras tidigast sex månader senare och endast om andra insatser inom ramen för aktivitetsgarantin inte bedöms tillräckliga. Undantag gäller för den som fyllt 61 år och som inte bedöms kunna få ett reguljärt arbete eller en anställning med anställningsstöd hos en annan arbetsgivare.

Tid i programmet: Längst 24 månader.

Ersättning till arbetsgivare: 85 procent av lönekostnaden, dock högst 750 kr per dag. Bidrag får även lämnas för merkostnader som arbetsgivaren har med anledning av anställningen. Detta bidrag får uppgå till högst 150 kr per dag och person⁵⁶.

6.3 Övriga stöd och insatser

6.3.1 Arbetsplatsintroduktion

Förordning (2003:623) om arbetsplatsintroduktion

Introduktionsdatum: Försöksverksamhet under perioden 1 september 2003 – 31 december 2005.⁵⁷

Beskrivning: En specialutbildad arbetsförmedlare fungerar som stödperson åt en invandrare eller flykting inför en anställning, i inledningsskedet av en anställning eller under arbetspraktik som föregår en anställning.

Målgrupp: Arbetssökande invandrare och flyktingar som är minst 20 år och som deltar eller har deltagit i av kommunen anordnat introduktionsprogram, eller som är eller riskerar att bli långtidsinskrivna vid arbetsförmedlingen.

Villkor: Arbetsplatsintroduktion ska endast erbjudas om det framstår som lämpligt både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv. Insatsen ska även vara lämplig ur ett integrationspolitiskt perspektiv.

---

⁵⁶ Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende AMV.

⁵⁷ Försöket bedrivs i följande kommuner: Borås, Botkyrka, Eskilstuna, Göteborg, Helsingborg, Jönköping, Karlshamn, Karlskrona, Landskrona, Linköping, Malmö, Olofström, Ronneby, Stockholm, Södertälje, Sölvesborg, Uppsala, Västerås, Umeå och Örebro (Ams, 2004k).

Tid i programmet: Högst sex månader. Om det finns särskilda skäl får dock insatsen lämnas under längre tid. Stödet trappas ned successivt under stödperioden⁵⁸.

Ersättning till deltagare: Under introduktionstiden ska deltagaren vara anställd och lön utgå från arbetsgivaren. Aktivitetsstöd (se *avsnitt 6.1*) utgår endast i de fall en anställning inleds med en kortare praktikperiod.⁵⁹

6.3.2 Flyttningsbidrag

Förordning (1999:594) om flyttningsbidrag

Beskrivning: Bidrag till flyttning eller pendling som sker av arbetsmarknadspolitiska skäl. Består av tre olika bidrag: respennning, starthjälp och pendlingsstöd.

Gemensamma villkor: Bidrag får lämnas till personer som har fyllt 25 år och om det finns särskilda skäl även till personer som har fyllt 20 år eller genomgått treårig gymnasieskola. Flyttningsbidrag får inte lämnas om anställningen på den nya orten kan ses som en flyttning mellan arbetsplatser inom samma företag. Vidare får bidrag endast lämnas vid anställningar i Sverige eller vid besök på ort i Sverige för att söka anställning⁶⁰.

Respenning

Målgrupp: Personer som är eller riskerar att bli arbetslösa och söker arbete genom arbetsförmedlingen och som inte bedöms kunna få arbete i eller nära hemorten. Bidrag kan även lämnas till den som har en kvalificerad yrkesutbildning och fått anställning i yrket vid ett stödberättigat företag inom ett sådant stödområde som avses i förordningen (1999:1382) om stödområden för vissa regionala företagsstöd, om arbetskraft med sådan utbildning inte finns att få tag i på orten. Detsamma gäller den som bor inom ett sådant stödområde och har fått stadigvarande anställning på annan ort, om flyttningen förbättrar möjligheterna för någon annan arbetssökande som har svårt att byta bostadsort att få arbete inom stödområdet.

---

⁵⁸ ibid.

⁵⁹ ibid.

⁶⁰ Ams (2004l), Ams (2004m) och Ams (2004m).

Villkor: Ansökan om bidrag ska göras före resan eller flyttningen. En ansökan som har gjorts senare får bifallas endast om det finns synnerliga skäl.

Ersättning till den arbetssökande: Respenning kan lämnas för resa, logi och transport av bohag. Ersättning för resa och logi får lämnas för besök på annan ort, om besöket bedöms nödvändigt för att anställningen ska komma till stånd, samt för den som tillträder en anställning på annan ort. Ersättning för transport av bohag får lämnas till den som har fått en anställning som beräknas vara minst sex månader på annan ort, om bidragstagaren fått bostad där.

Kostnader för resa och logi ersätts om de överstiger 50 kr. Billigaste färd sätt ersätts. Kostnader för resa med egen bil kan ersättas om det är motiverat att en resa görs med bil.

Starthjälp

Målgrupp: Personer som är arbetslösa och söker arbete genom arbetsförmedlingen och som inte bedöms kunna få arbete i eller nära hemorten, men som fått anställning i en ort dit det inte är möjligt att pendla dagligen.

Villkor: Bidrag lämnas inte om anställningen beräknas vara kortare tid än sex månader eller om anställningen är den första efter avslutad utbildning, annan än arbetsmarknadsutbildning eller viss vuxenutbildning⁶¹. Bidrag lämnas inte heller om arbetsgivaren betalar traktamente på grund av den nya anställningen eller om arbetstagaren får pendlingsstöd för veckopendling.

Ansökan om bidrag ska göras innan anställningen tillträds. En ansökan som har gjorts senare får bifallas endast om det finns synnerliga skäl.

Ersättning till den arbetssökande: 11 000 kr som betalas ut i samband med att anställningen tillträds. Om en arbetstagare vållar att anställningen upphör inom sex månader och därför återgår i arbetslöshet ska starthjälp avseende den återstående perioden betalas tillbaka. Detsamma gäller om arbetstagaren bevil-

---

⁶¹ Gäller sådan utbildning som avses i förordning (1998:276) om statligt stöd till särskilda satsningar på utbildning av vuxna eller motsvarande vuxenutbildning.

jas obetald ledighet som inte beror på sjukdom eller liknande orsak. Starthjälp får endast lämnas en gång under en tvåårsperiod.

Pendlingsstöd

Beskrivning: Finns i form av dagpendlings- och veckopendlingsstöd⁶².

Målgrupp: Personer som är arbetslösa och söker arbete genom arbetsförmedlingen och som inte bedöms kunna få arbete i eller nära hemorten, men som fått anställning i en ort som ligger på ett sådant avstånd att resekostnaden överstiger kostnaden för en resa inom normalt pendlingsavstånd från hemorten. Utöver detta gäller att veckopendlingsstöd endast får lämnas till den som bor i en ort där arbetslösheten i yrket är stor, och som har fått arbete i en region där det finns brist på arbetskraft i yrket.

Villkor: Bidrag lämnas inte om anställningen beräknas vara kortare tid än sex månader i fråga om dagpendling, eller tre månader i fråga om veckopendling. Bidrag lämnas inte heller om anställningen är den första efter avslutad utbildning, annan än arbetsmarknadsutbildning eller viss vuxenutbildning⁶³, eller om arbetstagaren i anställningen får ersättning för pendlingskostnaden.

Ansökan om bidrag ska göras innan anställningen tillträds. En ansökan som har gjorts senare får bifallas endast om det finns synnerliga skäl.

Ersättning till den arbetsökande: Stöd för dagpendling lämnas för resekostnader som överstiger de kostnader som arbetstagaren skulle ha haft vid normalt pendlingsavstånd, dock med högst 1 200 kr i månaden. Bidraget lämnas under högst sex månader och endast en gång under en tvåårsperiod.

Stöd för veckopendling lämnas för skäligen kostnader för en resa tur och retur mellan hem- och arbetsorten varannan arbetad vecka. Bidraget lämnas under sammanlagt högst sex månader under en tvåårsperiod.

---

⁶² Stöd för veckopendling får dock endast lämnas för resor som görs t o m den 31 december 2003.

⁶³ Gäller sådan utbildning som avses i förordning (1998:276) om statligt stöd till särskilda satsningar på utbildning av vuxna eller motsvarande vuxenutbildning.

6.3.3 Interpraktikstipendier

Förordning (1997:581) om interpraktikstipendier

Introduktionsdatum: Ersatte Europastipendier den 1 oktober 1997.

Beskrivning: Stipendier till arbetslösa ungdomar för praktik på arbetsplatser utanför Sverige.

Målgrupp: Ungdomar mellan 20 och 30 år som är eller riskerar att bli långtidsarbetslösa. Personer som saknar grundläggande utbildning och har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden ska särskilt beaktas. Stipendier kan även beviljas ungdomar som omfattas av ungdomsgarantin.

Villkor: Stipendier söks hos Internationella programkontoret för utbildningsområdet. Arbetsförmedlingen bedömer om Interpraktik är lämpligt för den sökande⁶⁴. Stipendier får inte lämnas för praktik i enskilt hem.

Ersättningstid: Högst sex månader.

Ersättning till den arbetssökande: Stipendiet ger ersättning för resa, uppehälle och försäkring, dock högst 11 000 kr i genomsnitt per kalendermånad.

6.3.4 Stöd till utbildning av anställda

Förordning (2001:626) om stöd till utbildning av anställda

Introduktionsdatum: Ersatte bidrag till utbildning i företag den 1 september 2001.

Beskrivning: Stöd till arbetsgivare som bekostar utbildning av anställda och som under utbildningstiden anställer en person som är eller riskerar att bli långtidsinskriven vid arbetsförmedlingen som ersättare. Även om ingen ersättare anställs får stöd lämnas om utbildningen genomförs för att stärka de anställdas möjligheter att i samband med permitteringar eller uppsägningar behålla en anställning eller få ett nytt arbete. Utbildningen kan även gälla den som är delägare och personligt verksam i ett litet eller medelstort företag.

---

⁶⁴ Ams (2003f).

Villkor: Utbildningen ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverad och följa en plan som arbetsgivaren upprättat och som godkänts av länsarbetsnämnden. Lön och andra anställningsvillkor för deltagare ska följa avtal eller vara likvärdiga med villkor enligt kollektivavtal inom branschen. Anställningsförmånerna får inte försämrats under utbildningstiden av skälet att den anställde genomgår utbildning.

Stöd får lämnas i mån av tillgång på medel. De arbetstagarorganisationer som berörs av frågor om stödet ska ges möjlighet att yttra sig.

Stöd ges inte för utbildningar som arbetsgivaren enligt lag eller avtal är skyldig att bekosta eller till arbetsgivare inom Samhallkoncernen.

Ersättning till arbetsgivare: De kostnader som får ersättas är: (i) lönekostnader för lärare, (ii) resekostnader för lärare och deltagare, (iii) andra löpande kostnader, såsom material och utrustning, (iv) kostnader för rådgivning och vägledning i samband med utbildningen och (v) lönekostnader för deltagare, dock högst det sammanlagda beloppet av de kostnader som avses i punkterna (i)-(iv) och endast för de timmar då utbildningen är skild från den ordinarie verksamheten.

Vid utbildning som inte är företagsspecifik får stöd lämnas med högst 50 procent av de ersättningsberättigade kostnaderna och vid företagsspecifik utbildning med högst 25 procent. Det maximala stödbeloppet för bägge utbildningstyperna är 55 200 kr per person under en tvåårsperiod. Om arbetsgivaren får annat offentligt stöd eller ersättning med EU-medel för samma utbildningsinsats ska stödet minska så att det sammanlagda stödbeloppet inte överstiger ovan nämnda procentsatser. Om detta stöd och annat offentligt stöd överstiger 1 miljon euro för ett utbildningsprojekt hos en arbetsgivare krävs godkännande av Europeiska gemenskapernas kommission. Ett sådant ärende ska överlämnas till regeringen.

7 Särskilda program och stöd för arbetshandikappade

Under utgiftsområde 13, Arbetsmarknad, i statsbudgeten återfinns anslaget 22:4 Särskilda insatser för arbetshandikappade. Syftet med de program och stöd som finansieras härifrån är att ge arbetssökande med arbetshandikapp samma möjligheter att delta i arbetslivet som personer utan arbetshandikapp. Nedan återfinns även Samhall som har ett eget anslag, 22:9 Bidrag till Samhall AB. År 2003 uppgår anslaget för särskilda insatser för arbetshandikappade till 6,90 miljarder kr⁶⁵ och anslaget för Samhall uppgår till 4,14 miljarder kr⁶⁶. I detta avsnitt beskrivs reglerna för de arbetsmarknadspolitiska insatser som riktas till arbetshandikappade vid utgången av år 2003. Viktiga förändringar som skett under året redovisas i *avsnitt 9.3*.

7.1 Särskilda insatser för personer med arbetshandikapp

Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp

Gemensamma regler för samtliga insatser

Syfte: Kompensera den nedsättning i arbetsförmågan som finns hos personer med arbetshandikapp och stärka deras möjligheter att få eller behålla ett arbete.

Målgrupp: Personer med arbetshandikapp⁶⁷ som har fyllt 20 år och som uppfyller de särskilda villkor som finns för respektive insats. Unga handikappade och personer som tar del av skolans praktiska arbetslivsorientering kan få ta del av en insats innan de har fyllt 20 år.

Villkor: En insats får endast göras om den framstår som lämplig både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv. Innan en insats görs ska arbetsförmedlingen ge berörda arbetstagarorganisationer möjlighet att yttra sig. Detta gäller dock inte vid särskilt stöd vid start av näringsverksamhet eller stöd som lämnas till företagare eller fria yrkesutövare.

---

⁶⁵ Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende AMV.

⁶⁶ Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende Kammarkollegiet.

⁶⁷ Med arbetshandikappad avses här den som på grund av ett funktionshinder har nedsatt arbetsförmåga och som därför har eller kan förväntas få svårigheter att få eller behålla ett reguljärt arbete.

Den som vill ta del av stöd ska samråda med arbetsförmedlingen innan han eller hon vidtar den åtgärd som innebär en kostnad. I annat fall lämnas stöd endast om det finns synnerliga skäl.

7.1.1 Lönebidrag

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1980.

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till arbetsgivare vid nyanställning av en person med arbetshandikapp. Stöd får även lämnas när en anställd återgår till sitt arbete efter att ha haft hel tidsbegränsad sjukersättning eller hel aktivitetsersättning, när en arbetstagare som tidigare haft anställning med lönebidrag får sin arbetsförmåga försämrad inom tre år från det att lönebidrag senast lämnades och när en arbetstagare övergår från skyddat arbete hos en offentlig arbetsgivare till en annan anställning hos arbetsgivaren.

Målgrupp: Personer med arbetshandikapp som inte bedöms kunna få eller behålla ett arbete om inte stödet lämnas och vilkas behov inte kan tillgodoses genom andra insatser än lönebidrag eller skyddat arbete.

Villkor: Arbetsförmedlingen anvisar arbetstagare. En anvisning får endast göras om arbetsuppgifter och arbetsförhållanden bedöms lämpliga och om lön och andra anställningsförmåner följer kollektivavtal eller är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal inom branschen.

Arbetsförmedlingen ska verka för att arbetstagaren övergår till en anställning utan lönebidrag. För att underlätta övergången ska en individuell handlingsplan upprättas i samband med anvisningen.

Lönebidrag får kombineras med stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen, särskilda insatser för syn- och hörselskadade enligt första punkten (se *avsnitt 7.1.6*) och med särskild stödperson för introduktion och uppföljning under uppföljningsperioden. Om det är fråga om en person med gravt arbetshandikapp får lönebidraget även kombineras med särskilda insatser för syn- och hörselskadade enligt andra punkten (se *avsnitt 7.1.6*) och med stöd till personligt biträde.

Tid i programmet: Längst fyra år. Stödet får endast förlängas utöver det fjärde året om det efter särskild prövning bedömts motiverat med hänsyn till arbetstagarens arbetsförmåga. En sådan förlängning ska omprövas regelbundet. Ett första beslut om lönebidrag får omfatta högst ett år⁶⁸.

Ersättning till arbetsgivare: Bidragets storlek fastställs med hänsyn till graden av nedsättning i arbetstagarens arbetsförmåga till högst 80 procent av lönekostnaden. Vid anställning i en allmännyttig organisation får bidrag lämnas med upp till 90 procent av lönekostnaden om arbetet uppfyller vissa krav ifråga om utveckling, rehabilitering och arbetsmiljö. Bidrag får lämnas med upp till hela lönekostnaden om arbetstagaren är berättigad till insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, har mer än ett svårare funktionshinder, eller på grund av långvarig och svår psykisk sjukdom inte tidigare har haft kontakt med arbetslivet eller varit borta från det under en längre tid.

Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön samt lagstadgade sociala avgifter och premier för avtalsenliga arbetsmarknadsförsäkringar. Bidrag lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden och för vilka arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Månadslön över 13 700 kr läggs inte till grund för bidrag. Vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden.

7.1.2 Skyddat arbete

Beskrivning: Finns i två former: skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare och skyddat arbete hos Samhall.

Målgrupp: Arbetshandikappade vars arbetsförmåga är så nedsatt att de inte kan få annat arbete och vars behov inte kan tillgodoses genom andra insatser.

Gemensamma villkor: En anvisning får endast göras om arbetsuppgifter och arbetsförhållanden bedöms lämpliga och om lön och andra anställningsförmåner följer kollektivavtal eller är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal

---

⁶⁸ Ams föreskrifter om tillämpningen av förordningen om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp.

inom branschen. Arbetsförmedlingen ska regelbundet pröva om den som har skyddat arbete kan övergå till en annan anställning.

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare

Introduktionsdatum: 1 juli 1985.

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till offentliga arbetsgivare som anordnar skyddat arbete för personer med arbetshandikapp.

Målgrupp: Arbetslösa som har socialmedicinskt arbetshandikapp, arbetslösa som är berättigade till insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och arbetslösa som på grund av långvarig och svår psykisk sjukdom inte tidigare haft kontakt med arbetslivet eller varit borta från det en längre tid.

Villkor: Arbetsförmedlingen anvisar arbetstagare. En anvisning får inte göras om arbetet bedrivs inom konkurrensutsatt verksamhet eller sektor. Arbetsgivaren bör tillsammans med förmedlingen, den anställde och en facklig representant underteckna en överenskommelse som anger insatser som ska utveckla och öka den anställdes arbetsförmåga och möjligheter att få ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden⁶⁹.

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare får kombineras med stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen och särskilda insatser för syn- och hörselskadade enligt första punkten (se *avsnitt 7.1.6*).

Ersättningstid: Ett första beslut om bidrag får omfatta högst ett år.⁷⁰

Ersättning till arbetsgivare: Stödets storlek fastställs med hänsyn till graden av nedsättning i arbetstagarens arbetsförmåga och kan lämnas med upp till hela lönekostnaden.

---

⁶⁹ Ams (2003g) och Ams allmänna råd om tillämpningen av förordningen om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp.

⁷⁰ Ams föreskrifter om tillämpningen av förordningen om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp.

Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön samt lagstadgade sociala avgifter och premier för avtalsenliga arbetsmarknadsförsäkringar. Stöd lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden och för vilka arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Månadslön över 13 700 kr läggs inte till grund för bidrag och vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden. Stödbeloppet krediteras arbetsgivarens skattekonto.

Skyddat arbete hos Samhall⁷¹

Introduktionsdatum: Samhall bildades 1980.

Beskrivning: Samhall är ett statligt bolag som har till uppgift att ge meningsfullt och utvecklande arbete till personer med arbetshandikapp där behoven finns. Bolaget bedriver affärsmässig verksamhet inom industriell verksamhet, service- och tjänstesektor.

Mål: (i) Samhall ska under år 2003 uppnå ett sysselsättningsmål för arbetshandikappade anställda om minst 27,3 miljoner arbetstimmar. (ii) Rekryteringen ska till minst 40 procent ske från tre prioriterade grupper: intellektuellt arbetshandikappade, psykiskt sjuka och personer med mer än en funktionsnedsättning.⁷² (iii) Minst 5 procent brutto av de anställda med arbetshandikapp ska under året övergå till arbeten utanför Samhall. (iv) Verksamheten ska bedrivas med affärsmässig effektivitet och ett högt resursutnyttjande. Bolaget ska löpande söka nya affärsmöjligheter för att säkerställa ökad omsättning och förädlingsvärdets tillväxt.

Villkor: Arbetsförmedlingen anvisar arbetstagare. Förmedlingen ska tillsammans med Samhall och den anställde upprätta en överenskommelse som anger syftet med anställningen, stödbehov, utvecklingsinsatser samt en tidplan för eventuell övergång till arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Arbetet bör så långt som möjligt vara utformat så att det tillvaratar och utvecklar den anställdes kunskaper, färdigheter, erfarenheter och intressen och stärker möjligheterna

---

⁷¹ Utöver ovan nämnda förordning baseras avsnittet på Ams (2003h), Samhall (2004), Ams administrativa föreskrifter om handläggningen av ärenden om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp samt Ams allmänna råd om tillämpningen av förordningen om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp.

⁷² Enligt definitioner som Ams och Samhall har enats om, se Ams (2001).

att på sikt få arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Skyddat arbete hos Samhall får inte kombineras med någon annan insats.

Tid inom Samhall: Tillsvidareanställning eller anställning till dess att övergång till reguljärt arbete sker.

Ersättning till Samhall: Staten ger ersättning för de merkostnader Samhall har jämfört med andra företag, t ex för den anpassade arbetstakten, att verksamheten finns i hela landet och anställningstryggheten för de arbetshandikappade.

7.1.3 Stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till en arbetsgivare eller annan som har en kostnad för köp, hyra eller reparation av arbetshjälpmedel eller andra anordningar som en arbetshandikappad behöver som anställd, företagare, fri yrkesutövare eller för att kunna ta del av ett arbetsmarknadspolitiskt program, arbetslivsriktad rehabilitering eller skolans praktiska arbetslivsorientering. Stöd får även lämnas till expertundersökningar för att klarlägga behovet av hjälpmedel.

Villkor: Stöd till hjälpmedel för en anställd lämnas endast för behov som framkommer under de första tolv månaderna. Stöd får inte lämnas för hjälpmedel som normalt behövs i verksamheten, som kan ersättas genom annat statligt stöd eller som enligt bestämmelser ska utföras utan stöd.

Stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen får kombineras med stöd till personligt biträde, särskilda insatser för syn- och hörselskadade enligt första punkten (se *avsnitt 7.1.6*), särskild stödperson för introduktion och uppföljning, särskilt stöd vid start av näringsverksamhet, lönebidrag och skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare.

Ersättning: Högst 50 000 kr vardera till arbetsgivaren och den arbetshandikappade. Om stödet gäller datorbaserade hjälpmedel eller om det finns synnerliga skäl kan ett högre belopp lämnas. Om det inte finns särskilda skäl ska stödet betalas tillbaka om hjälpmedlet inte används för avsett ändamål.

7.1.4 Stöd till personligt biträde

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till en arbetsgivare eller annan som har kostnader för ett personligt biträde åt en arbetshandikappad som behöver biträde som

anställd, företagare, fri yrkesutövare eller för att kunna delta i ett arbetsmarknadspolitiskt program, arbetslivsinriktad rehabilitering eller skolans praktiska arbetslivsorientering.

Villkor: Stöd till personligt biträde får kombineras med stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen, särskilt stöd vid start av näringsverksamhet och, om det är fråga om personer med gravt arbetshandikapp, med lönebidrag.

Ersättningstid: Beslut om stöd till personligt biträde ska omprövas regelbundet. En beslutsperiod får omfatta högst två år.⁷³

Ersättning: Högst 50 000 kr per år till arbetsgivaren eller den som har kostnaden för biträdet. Till företagare med arbetshandikapp som medför stora kommunikationssvårigheter får stöd lämnas med upp till 100 000 kr per år.

7.1.5 Särskild stödperson för introduktion och uppföljning (SIUS)

Beskrivning: En särskild stödperson åt en person med arbetshandikapp som behöver extra stöd och träning i inledningsskedet av en anställning eller under arbetspraktik som föregår en anställning. Stödpersonerna kallas SIUS-konsulenter och är anställda vid AMV.

Villkor: SIUS får kombineras med särskilda insatser för syn- och hörselskadade, stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen och, under uppföljning, med lönebidrag.

Ersättningstid: Högst sex månader under introduktion samt under uppföljningen av anställningen. Uppföljningsstöd får lämnas under högst ett år från anställningens början⁷⁴.

7.1.6 Särskilda insatser för syn- och hörselskadade

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till:

- (i) Tal- och punktskriftslitteratur som synskadade behöver för att kunna ta del av arbetsmarknadsutbildning eller annan utbildning inom ramen för ett arbetsmarknadspolitiskt program.

---

⁷³ Ams administrativa föreskrifter om handläggningen av ärenden om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp.

⁷⁴ *ibid.*

- (ii) Utbildning av personligt biträde i teckenspråk för döva, utbildning av personligt biträde eller tolk för dövblinda eller inläsning på ljudmedier av facklitteratur till en synskadad som tar del av utbildning inom ett företag.

Villkor: Stödet avser inte insatser som landstinget ska svara för.

Stöd enligt första punkten får kombineras med stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen, särskild stödperson för introduktion och uppföljning, särskilt stöd vid start av näringsverksamhet, lönebidrag och skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare. Stöd enligt andra punkten får kombineras med särskilt stöd vid start av näringsverksamhet och, om det är fråga om en person med gravt arbetshandikapp, med lönebidrag.

Ersättning: Vid utgifter enligt första punkten kan samtliga kostnader ersättas. Vid utgifter enligt andra punkten ges ersättning med högst 50 000 kr per år.

7.1.7 Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till arbetslösa personer med arbetshandikapp som har kostnader för att skaffa utrustning eller andra kostnader när de startar näringsverksamhet.

Villkor: Näringsverksamheten måste förväntas ge ett väsentligt tillskott till försörjningen.

Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet får kombineras med särskilda insatser för syn- och hörselskadade enligt första punkten (se *avsnitt 7.1.6*), stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen och stöd till personligt biträde. Stödet får även kombineras med stöd till start av näringsverksamhet.

Ersättning: Högst 60 000 kr per person. Stödet ska betalas tillbaka om näringsverksamheten läggs ned eller säljs inom tre år från det att stödet lämnades, om det inte finns särskilda skäl.

7.2 Övriga program riktade till arbetshandikappade

7.2.1 Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning

Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program

Introduktionsdatum: 1 januari 2001.

Beskrivning: Insatser som sker i samverkan mellan länsarbetsnämnden och andra aktörer på arbetsmarknaden och som inte kan anordnas inom ramen för övriga program, men inte heller strider mot bestämmelserna om andra program. Verksamheten ska i första hand öka möjligheterna för personer med svårare funktionshinder att få arbete⁷⁵.

Villkor: Projektet ska vara förenligt med den arbetsmarknadspolitiska verksamhetens huvuduppgifter (se *avsnitt 3.1*). Länsarbetsnämnden ska ingå en överenskommelse med den som ska samverka om ett projekt. Av överenskommelsen ska följande framgå: projektets syfte, innehåll, omfattning och finansiering, formerna för länsarbetsnämndens medverkan, avtalat projektstöd till den som i samverkan med nämnden anordnar projektet samt hur projektet ska följas upp och utvärderas. Medel som avsätts till projekt får inte användas till försörjning av deltagarna.

8 Europeiska socialfonden⁷⁶

Genom medlemskapet i EU har Sverige möjlighet att delta i olika gemensamma europeiska utvecklingsprogram, bland annat genom Europeiska socialfonden. Socialfonden är en av EU:s fyra strukturfonder (regional-, social-, jordbruks- och fiskefonden). Strukturfonderna syftar till att förstärka den ekonomiska och sociala samhörigheten mellan medlemsländerna och minska regionala obalanser och skillnader i ekonomisk utveckling. Socialfonden ska särskilt stödja åtgärder för att förebygga och bekämpa arbetslöshet samt för att utveckla mänskliga resurser och den sociala integreringen på arbetsmarknaden⁷⁷.

Strukturfonderna utgör ungefär en tredjedel av EU:s budget och används för att finansiera olika så kallade målprogram och gemenskapsinitiativ. Målprogram-

---

⁷⁵ Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende AMV.

⁷⁶ Då inget annat anges baseras avsnittet på Nutek (2003), förordning (1999:1424) om förvaltning av EG:s strukturfonder och prop. 2002/03:1, utgiftsområde 13.

⁷⁷ Europaparlamentets och rådets förordning nr 1748/1999 om Europeiska socialfonden.

men kan vara knutna till geografiskt avgränsade områden eller avse hela länder. Gemenskapsinitiativen kompletterar målprogrammen och berör sociala och ekonomiska frågor som är gemensamma för flera europeiska regioner. Under perioden 2000–06 är strukturfonderna i huvudsak fördelade på tre mål (se nedan) och fyra gemenskapsinitiativ⁷⁸.

För varje målprogram och gemenskapsinitiativ finns en organisation för genomförandet. Denna består i normalfallet av en förvaltningsmyndighet, som har det övergripande ansvaret för förvaltningen och genomförandet, en utbetalande myndighet och en så kallad övervakningskommitté som övervakar att programmet genomförs i enlighet med det programdokument som upprättats. Övervakningskommittéerna tillsätts av regeringen. Beslut om vilka projekt som ska få EU-medel fattas i regel regionalt. Vem som fattar beslut om bidrag varierar mellan de olika programmen.

8.1 Programperioden 2000–06

Sverige har för programperioden 2000–06 tilldelats totalt ca 1 042 miljoner euro, vilket motsvarar ca 8,9 miljarder kr, från Europeiska socialfonden. Utbetalningar från Socialfonden redovisas under utgiftsområde 13, anslag 22:6, i statsbudgeten. Utbetalningarna avser delfinansiering av insatser inom strukturfondsmålen 1, 2 och 3 samt gemenskapsinitiativet Equal. Från anslaget bekostas även statlig medfinansiering av en satsning på kompetensutveckling för syssetsatta inom mål 1 och 3. Anslaget uppgår till 1,53 miljarder kr för budgetåret 2003, varav 1,17 miljarder kr betalas ut från Socialfonden⁷⁹. Mål 3 och Equal omfattas av enbart Socialfonden medan mål 1 och 2 delfinansieras av flera strukturfonder.

Mål 1 avser de mest glesbefolkade regionerna i landet och syftar till att stärka och utveckla tillväxten i näringslivet. Stödet gäller företag, kommuner, offentliga organ, organisationer och föreningar i norra Norrland och södra Skogslänsregionen. Exempel på insatsområden är näringslivsutveckling, utveckling av

---

⁷⁸ Gemenskapsinitiativen utgörs av Interreg III, Leader+, Equal och Urban II. Strukturfonderna finansierar dessutom strukturåtgärder inom fiskerinäringen samt innovativa åtgärder som syftar till att främja nyskapande metoder och insatser för att förbättra genomförandet av målprogrammen.

⁷⁹ Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige.

infrastrukturen, kompetensutveckling och särskilda insatser för samerna. Länsstyrelserna i Norrbottens och Jämtlands län är förvaltningsmyndigheter och utbetalande myndigheter. EU beräknas bidra med ca 35 procent av kostnaderna.

Mål 2 syftar till att stimulera näringslivsutvecklingen i utsatta industri- och landsbygdsregioner. Stödet gäller delar av Dalarnas, Gävleborgs, Västmanlands, Värmlands, Västra Götalands och Örebro län, delar av sydöstra Sverige samt hela Gotland och andra öar. Insatserna baseras på den aktuella regionens behov. Exempel på insatsområden är utveckling av näringslivsmiljö och företagsklimat, attraktiv livsmiljö och utveckling av mänskliga resurser. Länsstyrelserna i Gävleborgs, Örebro och Jönköpings län är förvaltningsmyndigheter och utbetalande myndigheter. EU:s regional- och socialfond beräknas bidra med knappt 30 procent av kostnaderna.

Mål 3 har till uppgift att stärka individens ställning på arbetsmarknaden genom bland annat kompetensutveckling och därigenom bidra till tillväxt och ökad sysselsättning. Mål 3 berör hela landet och vänder sig till såväl anställda i företag, offentlig sektor, organisationer som ensamföretagare och arbetslösa. Programmet koncentreras till följande insatsområden: kompetensutveckling för sysselsatta, ökad anställbarhet och företaganda, integration, mångfald och jämställdhet samt lokal utveckling. Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) är förvaltningsmyndighet och Ams ansvarar för utbetalningarna. EU beräknas bidra med drygt 25 procent av kostnaderna.

Equal ska stödja utvecklingen av nya metoder för att motverka alla former av diskriminering och ojämlikheter på arbetsmarknaden. Samarbete över nationsgränserna är grundläggande i programmet. Equal finns i hela landet och är koncentrerat till följande temaområden: anställbarhet, företaganda, anpassningsförmåga, asylsökanden samt lika möjligheter för kvinnor och män. Svenska ESF-rådet ansvarar för genomförandet och Ams är utbetalande myndighet. Socialfonden beräknas bidra med knappt 50 procent av kostnaderna.

9 Viktiga förändringar under år 2003

9.1 Ekonomisk ersättning vid arbetslöshet

Arbetslöshetsförsäkring, 2003-01-01: Reglerna om avstängning och nedsättning av ersättning har tidigare varit tillämpliga även beträffande utbildningar för vilka särskilt utbildningsbidrag lämnats. Denna bestämmelse tas nu bort eftersom bidragsformen upphör.⁸⁰

2003-09-01: Ett antal förändringar som berör deltagare i aktivitetsgarantin träder ikraft.⁸¹

- Vid inträde i aktivitetsgarantin upphör nu rätten att återgå till en påbörjad ersättningsperiod som ligger i tiden före garantin. För att få ersättning måste den sökande på nytt uppfylla arbetsvillkoret.
- När ramtiden beräknas, vid prövning av arbetsvillkoret, är tid i aktivitetsgarantin som helhet inte längre överhoppningsbar. Däremot är enskilda program överhoppningsbara. Ramtiden kan inte sträckas ut längre tillbaka i tiden än till datumet för inträde i garantin.
- Den som har lämnat aktivitetsgarantin kan nu, vid arbetslöshet som inträffar inom tolv månader, om det är fördelaktigt för individen, få ersättning motsvarande det belopp som lämnats som aktivitetsstöd under tiden i garantin.
- Ett särskilt studerandevillkor införs. En deltagare i aktivitetsgarantin, som vill påbörja heltidsstudier och lämna garantin, kan genom detta villkor få en garanterad inkomstnivå efter studierna vid ofrivillig arbetslöshet som inträffar en tid efter avslutade studier. Den som i garantin fått aktivitetsstöd motsvarande grundförsäkringen kan få arbetslöshetsersättning enligt grundbeloppet och den som haft aktivitetsstöd baserat på inkomstrelaterad ersättning kan på nytt få inkomstrelaterad ersättning.

---

⁸⁰ Förordning (1996:1654) om särskilt utbildningsbidrag och lag om ändring i lagen om arbetslöshetsförsäkring (SFS 2002:626).

⁸¹ Lag om ändring i lagen om arbetslöshetsförsäkring (SFS 2003:330) och Ams (2003i).

9.2 Arbetsmarknadspolitiska program och stöd

9.2.1 Arbetsmarknadspolitiska program

Aktivitetsstöd, 2003-01-01: Den lägsta ersättningen med aktivitetsstöd till deltagare i arbetsmarknadspolitiska program höjs från 183 kr till 223 kr per dag.⁸²

Aktivitetsgarantin, 2003-09-01: Från detta datum gäller att en deltagare kan vara kvar i programmet tills han eller hon inom garantin uppfyllt arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen med arbete som minst motsvarar det senaste arbetsutbudet inom garantin. Tidigare gällde att deltagaren kunde vara kvar tills han eller hon haft reguljärt arbete i minst sex månader utan att samtidigt ha tagit del av andra aktiviteter inom garantin. (Övriga bestämmelser om hur länge en person kan delta är oförändrade.) Samma datum införs nya regler gällande återkallelser av anvisningar till garantin (se *avsnitt 6.1.1*). Tidigare gällde samma regler för aktivitetsgarantin som för övriga program.⁸³

Arbetsmarknadsutbildning, 2003-07-01: Anvisningar till arbetsmarknadsutbildning inom bristyrken får från detta datum göras för personer som har anställning oavsett om de riskerar att bli arbetslösa och om de söker arbete genom arbetsförmedlingen eller inte (försöksverksamhet t o m den 31 december 2005).⁸⁴

Stöd till start av näringsverksamhet, 2003-12-15: Reglerna för stöd till start av näringsverksamhet ska överensstämma med EU:s regler om sk statsstöd. Detta innebär att stödet inte får lämnas till näringsverksamhet inom jordbruks- och transportsektorn, med undantag för taxiverksamhet.⁸⁵

Ungdomsinsatser, 2003-01-01: Ersättningen till deltagare i ungdomsgarantin som varken får aktivitetsstöd eller ersättning motsvarande socialbidrag höjs från 3 160 kr till 3 280 kr per månad.⁸⁶

---

⁸² Förordning om ändring i förordningen om aktivitetsstöd (SFS 2002:1057).

⁸³ Förordning om ändring i förordningen om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2003:498).

⁸⁴ Förordning om ändring i förordningen om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2003:322).

⁸⁵ Förordning om ändring i förordningen om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2003:754) samt Ams allmänna råd om tillämpningen av förordningen om arbetsmarknadspolitiska program.

⁸⁶ Lag om ändring i lagen om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2002:1133).

9.2.2 Anställningsstöd

Allmänt anställningsstöd, 2003-01-01: Anvisningar får nu även göras av personer som är deltidsarbetslösa minst 25 procent av heltid och som genom en ökning av arbetstiden kan beredas heltidsarbete.⁸⁷

Särskilt anställningsstöd, 2003-07-01: Ett antal förändringar träder ikraft.⁸⁸

- Anvisningar får nu även göras av personer som är yngre än 57 år, förutsatt att de tagit del av aktivitetsgarantin under en sammanhängande period av minst 18 månader.
- När en anställning med särskilt anställningsstöd har upphört kan en ny anvisning göras för den som efter anställningens slut deltagit i organiserade jobbsökaraktiviteter utan att ha fått arbete. En ny anvisning hos samma arbetsgivare får dock göras tidigast sex månader senare och endast om andra insatser inom aktivitetsgarantin inte bedöms tillräckliga. Undantag gäller för den som fyllt 61 år och som inte bedöms kunna få ett reguljärt arbete eller en anställning med anställningsstöd hos en annan arbetsgivare.
- Anställningsstödet höjs från 75 procent av lönekostnaden till 85 procent och den högsta ersättningen per dag höjs från 525 kr till 750 kr.
- Bidrag får nu även lämnas för merkostnader som arbetsgivaren har med anledning av anställningen, dock med högst 150 kr per dag.⁸⁹

9.2.3 Övriga stöd

Arbetsplatsintroduktion, 2003-09-01: Ny insats för vissa arbetssökande invandrare som bedrivs på försök t o m den 31 december 2005.⁹⁰

Flyttningsbidrag, 2003-01-01: Tidigare har den som får traktamente för den nya anställningen inte kunnat beviljas veckopendlingsstöd. Förordningen ändras så att den som får reseersättning av arbetsgivaren för pendlingskostnaden inte kan få veckopendlingsstöd. Veckopendlingsstöd får endast lämnas för resor som görs t o m den 31 december 2003.⁹¹

---

⁸⁷ Förordning om ändring i förordningen om anställningsstöd (SFS 2002:843).

⁸⁸ Förordning om ändring i förordningen om anställningsstöd (SFS 2003:321).

⁸⁹ Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende AMV.

⁹⁰ Förordning (2003:623) om arbetsplatsintroduktion.

⁹¹ Förordning om ändring i förordningen om flyttningsbidrag (SFS 2002:844).

9.3 Särskilda program och stöd för arbetshandikappade

Skyddat arbete hos Samhall, 2003-01-01: Målet är att Samhall ska ge arbete åt arbetshandikappade anställda under minst 27,3 miljoner arbetstimmar.⁹² År 2002 var målet 28,5 miljoner arbetstimmar.

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare, 2003-08-01: Stödet tillgodoförs från detta datum arbetsgivaren genom kreditering av dennes skattekonto.⁹³

---

⁹² Samhall (2004).

⁹³ Förordning om ändring i förordningen om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp (SFS 2003:496).

Referenser

- Ams (2001), ”Samverkan mellan Arbetsmarknadsverket och Samhall”, <https://prod.vis.ams.se> (2004-06-18).
- Ams (2002a), ”Verksamhetsberättelse 2002”, Ams, Stockholm.
- Ams (2002b), ”Redovisning av resurserna för den arbetslivsinriktade rehabiliteringen”, Kvartalsrapport 2002:2, Ams, Stockholm.
- Ams (2003a), ”Långtidsarbetslösheten bland ungdomar 18-24 år ska halveras till 2004-08-31”, Skrivelse till Näringsdepartementet 2003-09-19, Ams, Stockholm.
- Ams (2003b), ”Arbetsförmedlingen på Internet (faktablad)”, <http://www.ams.se> (2004-07-13).
- Ams (2003c), ”Bristyrkesutbildning för redan anställda (faktablad)”, <http://www.ams.se> (2004-06-09).
- Ams (2003d), ”Stöd till start av näringsverksamhet (faktablad)”, <http://www.ams.se> (2004-06-08).
- Ams (2003e), ”Anställningsstöd som kombineras med vård- och omsorgsutbildning (faktablad)”, <http://www.ams.se> (2003-07-10).
- Ams (2003f), ”Interpraktik – utlandspraktik för arbetslösa ungdomar”, <https://prod.vis.ams.se> (2004-06-10).
- Ams (2003g), ”Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (faktablad)”, <http://www.ams.se> (2004-06-17).
- Ams (2003h), ”Anställning hos Samhall (faktablad)”, <http://www.ams.se> (2004-06-17).
- Ams (2003i), ”Ändringar i lagen om arbetslöshetsförsäkringen från och med den 1 september 2003”, <https://prod.vis.ams.se> (2004-05-25).
- Ams (2004a), ”Arbetsmarknadsverkets organisation”, <http://www.ams.se> (2004-06-23).
- Ams (2004b), ”Definitioner inom AMV:s statistik”, Uin 2004:1, Ams, Stockholm.
- Ams (2004c), ”Arbetsförmedlingar”, <http://www.ams.se> (2004-07-16).
- Ams (2004d), ”Söka jobb”, <http://www.ams.se> (2004-07-14).
- Ams (2004e), ”Söka arbete”, <https://prod.vis.ams.se> (2004-07-19).
- Ams (2004f), ”Metodstöd för individuella handlingsplaner”, <https://prod.vis.ams.se> (2004-07-14).

Ams (2004g), "Vägledning till arbete", <https://prod.vis.ams.se> (2004-07-15).

Ams (2004h), "Rekrytera", <http://www.ams.se> (2004-07-14).

Ams (2004i), "Rekrytera nya medarbetare", <https://prod.vis.ams.se> (2004-07-16).

Ams (2004j), "Aktivitetsgarantin", <https://prod.vis.ams.se> (2004-06-09).

Ams (2004k), "Arbetsplatsintroduktion för vissa invandrare (faktablad)", <http://www.ams.se> (2004-06-04).

Ams (2004l), "Flyttningsbidrag/Respenning (faktablad)", <http://www.ams.se> (2004-06-15).

Ams (2004m), "Flyttningsbidrag/Starthjälp (faktablad)", <http://www.ams.se> (2004-06-15).

Ams (2004n), "Flyttningsbidrag/Pendlingsstöd (faktablad)", <http://www.ams.se> (2004-06-15).

Ams administrativa föreskrifter om handläggningen av ärenden om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp.

Ams allmänna råd (AMSFS 2001:2) om tillämpningen av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program.

Ams allmänna råd (AMSFS 2001:20) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp.

Ams föreskrifter (AMSFS 2000:4) om tillämpningen av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program.

Ams föreskrifter (AMSFS 2000:6) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp.

Ams föreskrifter (AMSFS 2001:11) om individuella handlingsplaner.

Ams föreskrifter för länsarbetsnämnderna om arbetssökande hos arbetsförmedlingen.

Ams föreskrifter för länsarbetsnämnderna om ekonomiskt stöd vid arbetslöshet.

Ams föreskrifter för länsarbetsnämnderna om lediga platser hos arbetsförmedlingen.

Europaparlamentets och rådets förordning nr 1784/1999 om Europeiska socialfonden.

Förordning (1976:267) om skyldighet för arbetsgivare att anmäla ledig plats till den offentliga arbetsförmedlingen.

Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd.

Förordning (1996:1654) om särskilt utbildningsbidrag.

Förordning (1997:581) om interpraktikstipendier.

Förordning (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring.

Förordning (1997:1275) om anställningsstöd.
Förordning (1999:594) om flyttningsbidrag.
Förordning (1999:1424) om förvaltning av EG:s strukturfonder.
Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.
Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp.
Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program.
Förordning (2001:623) med instruktion för Arbetsmarknadsverket.
Förordning (2001:626) om stöd till utbildning av anställda.
Förordning (2001:1300) om friåret.
Förordning (2003:623) om arbetsplatsintroduktion.
Förordning om ändring i förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd (SFS 2002:1057).
Förordning om ändring i förordningen (1997:1275) om anställningsstöd (SFS 2002:843).
Förordning om ändring i förordningen (1997:1275) om anställningsstöd (SFS 2003:321).
Förordning om ändring i förordningen (1999:594) om flyttningsbidrag (SFS 2002:844).
Förordning om ändring i förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp (SFS 2003:496).
Förordning om ändring i förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2003:322).
Förordning om ändring i förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2003:498).
Förordning om ändring i förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2003:754).
Lag (1976:157) om skyldighet för arbetsgivare att anmäla ledig plats till den offentliga arbetsförmedlingen.
Lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.
Lag (1997:239) om arbetslöshetskassor.
Lag (1999:591) om kreditering på skattekonto av vissa stöd beslutade av arbetsmarknadsmyndighet och Rederinämnden.
Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program.
Lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (SFS 2002:626).
Lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (SFS 2003:330).

- Lag om ändring i lagen (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2002:1133).
- Nutek (2003), "EU:s strukturfonder", <http://www.nutek.se> (2004-07-12).
- Regeringen (2003), "Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende Arbetsmarknadsverket".
- Regeringen (2003), "Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende Kammarkollegiet".
- Regeringen (2003), "Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige".
- Regeringens proposition (2002/2003:1), *Budgetproposition för 2003*.
- Runeson, C (2003), "Arbetsmarknadspolitisk översikt 2002", Rapport 2003:12, IFAU, Uppsala.
- Samhall AB (2004), "Årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2003", Samhall, Stockholm.
- Statskontoret (2004), "Det nya Arbetsmarknadsverket", Rapport 2004:16, Statskontoret, Stockholm.

Bilaga 1

Ams sökandekategorier med översättning till engelska

Kod	Sökandekategorier (skat)	Categories
11	Arbetslösa, platsförmedlingservice ¹	Unemployed, Placement Service
12	Arbetslösa, vägledningsservice ¹	Unemployed, Guidance Service
13	Arbetslösa, väntar på beslutad åtgärd ¹	Unemployed, waiting to start a program
96-98	Arbetslösa (tillfälliga koder) ²	Unemployed (temporary codes)
14	Övriga inskrivna vid AF	Others registered at the PES
21	Deltidsarbetslösa	Part-time unemployed
22	Timanställda	Employed by the hour
23	Yrkesfiskare ³	Fisherman by trade
31	Tillfälligt arbete	Temporary employed
34	EU/EES-sökande	Looking for job within the EU/EES area
35	Ombytessökande Samhall	Job-changers from Samhall
41	Ombytessökande	Job-changers
42	Lönebidrag	Wage Subsidy (disabled persons)
43	Offentligt skyddat arbete	Sheltered Public Employment
46	Stöd till start av näringsverksamhet	Start-up Grants
47	Allmänt anställningsstöd ⁴	General Recruitment Incentive
48	Förstärkt anställningsstöd (för 2-årsinskrivna)	Extended Recruitment Incentive
49	Särskilt anställningsstöd ⁵	Special Recruitment Incentive
50	Förstärkt anställningsstöd (för 4-årsinskrivna)	Extended Recruitment Incentive
54	Arbetspraktik	Work Experience
64	Datortek	Computer/Activity Centre
65	Kommunala ungdomsprogram	Municipal Youth Programmes
66	Ungdomsgarantin	Youth Guarantee
71	Arbetslivsinriktad rehabilitering	Employability Rehabilitation Programme

73	Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling	Activities within Counselling Guidance and Placement Service
75	Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning ⁶	Projects with Employment Policy Orientation
81	Arbetsmarknadsutbildning ⁷	Employment Training
83	Förberedande utbildning ⁷	Preparatory Training Courses
84	Bristyrkesutbildning för anställda ⁸	Bottleneck Training (only for employees)
89	Friår (friårslediga) ⁹	Career Break

Koder som upphört

56	Offentliga tillfälligt arbete ¹⁰	Temporary Public Employment (for older people)
72	Särskilt introduktionsstöd (SIUS) ¹¹	Special Introductory and Follow-Up Support

---

1) Skat 12 och 13 upphör fr o m 031124. Alla arbetslösa kodas därefter i skat 11 (Arbetslösa).

2) Nya fr o m 010521. Koderna 96-98 är tillfälliga koder som sätts automatiskt när en person slutar ett arbetsmarknadspolitiskt program.

3) Ny fr o m 010521.

4) Fr o m 030101 får allmänt anställningsstöd även ges till deltidarbetslösa.

5) Fr o m 030701 får särskilt anställningsstöd även ges till personer som fyllt 20 år och har deltagit i aktivitetsgaranti i 18 månader.

6) Ny fr o m 010101. Under perioden 020101-020812 innehåller denna skat även friårslediga, s k Friår.

7) Med arbetsmarknadsutbildning menas yrkesinriktad utbildning, skat 81. Förberedande utbildning särredovisas som egen kategori, skat 83, fr o m 010101.

8) Ny fr o m 031124.

9) Ny fr o m 020812. Under perioden 020101-020812 kodades dessa personer i skat 75. Det är enbart friårslediga personer som ingår här.

10) Programmet upphörde 011231.

11) Upphörde som egen skat 011210.

Källa: Ams (2004b).

Bilaga 2 Antal arbetslösa och deltagare i arbetsmarknadspolitiska program, 2003-01–2003-12

Kvarstående sökande	03-01	03-02	03-03	03-04	03-05	03-06	03-07	03-08	03-09	03-10	03-11	03-12
Arbetslösa¹	205 138	195 471	192 866	188 043	195 254	246 495	266 264	252 923	226 879	222 614	225 692	258 631
Deltidsarbetslösa	77 965	77 794	77 067	76 336	75 600	77 414	77 307	76 204	74 153	74 045	73 875	72 714
Tillfällig timanställning	74 633	74 226	74 416	74 363	74 292	80 719	82 595	79 290	76 787	79 270	81 548	84 626
Sökande med tillfälligt arbete	17 087	16 815	17 026	16 906	18 235	26 868	28 937	22 423	18 232	17 833	18 064	15 851
Ombytessökande	23 097	23 487	23 816	23 877	24 068	22 207	20 905	20 904	20 663	21 213	21 630	21 383
Övriga inskrivna vid arbetsförmedlingen ²	38 010	38 495	39 132	40 422	43 487	37 996	37 025	34 739	34 017	34 626	35 911	36 809
Arbetsmarknadsutbildning inkl förberedande utbildning	32 665	33 028	30 918	28 851	23 972	15 176	13 109	17 185	19 705	20 082	19 532	15 789
Arbetspraktik	16 450	16 743	13 967	11 955	10 020	8 113	6 742	6 965	8 209	9 085	9 635	8 373
Allmänt anställningsstöd	2 953	3 058	3 271	3 588	3 763	3 908	3 431	3 559	3 495	3 408	3 327	3 001
Förstärkt anställningsstöd, 2-årsinskrivna	6 656	6 617	6 720	6 918	7 079	7 069	6 673	6 742	6 799	6 715	6 600	6 404
Särskilt anställningsstöd	1 297	1 195	1 096	970	940	916	1 184	1 494	2 129	2 789	3 281	3 696
Förstärkt anställningsstöd, 4-årsinskrivna	4 213	4 267	4 334	4 421	4 468	4 351	4 143	4 191	4 176	4 144	4 139	4 082
Stöd till start av näringsverksamhet	7 505	7 485	7 094	6 639	6 057	5 712	4 986	4 516	4 268	4 077	4 014	3 973
Kommunala ungdomsprogram	4 014	3 994	3 629	3 121	2 392	1 220	706	1 114	3 048	3 999	4 399	3 679
Ungdomsgarantin	5 157	5 585	5 379	4 887	4 071	2 499	1 721	1 684	2 397	3 219	3 767	3 427
Datortek	4 948	4 900	3 793	2 998	2 574	1 897	1 472	1 866	2 418	2 791	2 789	2 045
Arbetslivsinriktad rehabilitering	6 897	6 945	6 318	5 813	5 211	4 246	3 490	3 942	4 693	5 468	5 985	5 528
Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling	23 606	22 942	21 803	21 174	20 448	22 004	23 023	21 022	19 761	19 213	18 937	20 517
Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning	1 969	2 227	2 057	1 709	1 486	1 171	923	539	680	756	748	564
Konjunkturberoende program totalt	118 330	118 986	110 379	103 044	92 481	78 282	71 603	74 819	81 778	62 427	87 153	81 078
Lönebidrag	54 988	55 558	56 178	57 082	57 542	57 542	56 903	57 087	56 925	56 244	55 765	55 422
Öffentligt skyddat arbete	6 004	6 076	6 116	6 139	6 147	6 154	6 030	6 051	6 143	6 203	6 237	6 236
Program för arbetshandikappade totalt	60 992	61 634	62 294	63 221	63 689	63 696	62 933	63 138	63 068	62 427	62 002	61 658
Samhall (1 månads eftersläpning)	24 386	24 230	24 118	23 934	23 790	23 649	23 798	23 084	23 376	23 055	22 868	22 712

1) Avser sökandekategori 11-13 samt 96-98.

2) Arbetsökande som för närvarande inte kan tillträda ett arbete. Har ej arbetslöshetsersättning.

Källa: Ams arbetsmarknadsstatistik (2004).

Bilaga 3a Arbetsmarknadspolitiska program och stöd, använda medel år 2003

	03-01	03-02	03-03	03-04	03-05	03-06	03-07	03-08	03-09	03-10	03-11	03-12	Tkr Summa
Anslag 22:2													
Arbetsmarknadsutbildning	153 989	146 949	144 050	162 971	147 142	135 782	95 847	80 131	101 394	104 380	94 881	95 788	1 463 304
Arbetslivsriktad rehabilitering	58 954	53 445	52 127	52 090	42 696	40 069	31 214	24 551	27 870	30 199	31 320	35 868	480 403
Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling	284 924	248 264	234 500	254 242	229 477	235 466	251 905	253 866	255 460	229 438	208 492	218 638	2 904 672
Förberedande utbildning	171 036	164 441	163 665	167 515	142 110	124 160	63 281	45 538	71 877	94 452	95 661	103 936	1 407 672
Arbetspraktik	195 430	169 964	169 254	164 622	132 962	121 105	95 322	77 510	85 684	93 220	96 277	109 561	1 510 911
Start av näringsverksamhet	103 368	89 648	88 316	87 622	82 238	76 594	71 524	63 135	58 320	56 836	50 148	48 516	876 265
Ungdomsinsatser	24 255	21 921	23 348	24 941	21 086	18 154	10 312	6 836	6 960	9 504	12 743	16 573	196 633
Datortek	51 482	48 716	45 895	43 390	31 032	27 504	20 525	14 721	20 246	23 690	27 215	29 133	383 549
Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning	10 079	7 609	10 092	10 925	9 236	8 626	7 136	5 551	5 431	6 383	6 587	7 238	94 893
Avgiftsinkomster finansieringsbidrag	-5 654	-4 875	-4 046	-5 034	-3 995	-3 467	-2 678	-1 603	-1 022	-735	-749	-687	-34 545
Övrigt	-33	-101	-2 837	106	-253	542	1 056	771	819	1 254	1 120	-1 698	746
Överfört till anslaget 22:3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-260 000	-260 000
Summa aktivitetsstöd	1 047 830	945 981	924 364	963 390	833 731	784 535	645 444	571 007	633 039	648 621	623 695	402 866	9 024 503
Anslag 22:3													
Försäkringsskydd	12 944	15 086	11 421	11 179	15 345	21 915	393	9 190	11 367	15 146	10 914	20 132	155 032
Bidrag till kommuner för ungdomar 20-24 år	15 567	13 642	20 897	22 733	18 324	18 873	12 633	8 119	10 472	8 583	8 489	13 785	172 117
Flyttningsbidrag	10 552	12 266	10 914	10 462	9 100	8 726	8 149	9 701	16 289	10 549	8 862	7 002	122 572
Upphandlad förberedande utbildning	41 474	42 522	105 845	89 174	53 811	56 468	89 724	22 486	56 334	40 880	45 470	71 238	715 426
Start av näringsverksamhet, expert	2 173	1 761	2 191	2 332	2 656	1 535	1 703	1 104	1 338	2 177	1 742	2 142	22 854
Upphandlad arbetsmarknadsutbildning	87 326	142 821	164 112	170 702	152 844	148 401	124 811	85 020	106 981	109 840	109 531	181 529	1 583 918
Bidrag till utbildning i företag	3 465	3 533	4 125	3 169	3 747	3 178	2 478	2 314	1 529	1 449	1 246	1 974	32 207
Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning	5 838	9 278	7 626	9 744	9 594	11 176	6 487	9 027	10 785	9 534	8 572	19 359	117 020
Investeringsbidrag	6 286	5 217	7 127	12 270	11 196	13 283	11 176	10 311	13 133	16 449	8 083	20 784	135 315
Feriearbeten	305	0	0	-133	0	0	0	0	8 177	20 529	16 975	2 565	48 418
Bidrag samverkanspartner	16 001	16 310	20 859	27 924	21 656	22 944	20 837	15 411	29 148	25 972	23 544	25 500	266 106
Bryt-projekt	1 469	526	653	2 489	2 354	1 929	1 756	1 402	2 356	1 598	2 092	4 018	22 642
Kommunalt ungdomsprogram	11 160	9 240	11 493	11 432	10 575	9 250	6 136	2 994	3 392	5 276	6 983	14 849	102 780
Datortek, kommunbidrag	19 451	14 160	18 976	25 248	22 358	22 217	15 862	13 566	22 295	19 388	18 797	19 626	231 944
Pendlingsstöd	139	296	259	316	381	316	293	184	417	360	296	238	3 495
Arbetspraktik, kringkostnader	9 942	5 461	9 914	8 371	6 824	7 304	7 617	5 895	6 866	6 122	10 082	10 722	95 120
Tolk- och utredningskostnader	1 591	1 925	1 984	2 407	1 905	1 943	1 262	823	1 513	1 944	1 981	2 795	22 073
Utbildningsinsatser invandrare	3 985	6 232	7 580	8 973	8 026	10 739	6 353	4 384	3 335	4 698	5 428	14 654	84 387
Merkostnadsbidrag	0	0	0	0	0	0	0	37	321	928	1 684	2 796	5 766
Arbetsplatsintroduktion	0	0	0	0	0	0	0	0	5 427	7 946	8 476	10 380	32 229
Övrigt	500	762	852	944	979	4 468	744	503	1 898	846	1 106	2 256	15 858
Överfört från anslaget 22:2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	260 000	260 000
Summa köp av arbetsmarknadsutbildning m m	250 168	301 038	406 828	419 736	351 675	364 665	318 414	202 471	313 373	310 214	300 353	708 344	4 247 279

Bilaga 3b Särskilda program och stöd för arbetshandikappade, använda medel år 2003

	03-01	03-02	03-03	03-04	03-05	03-06	03-07	03-08	03-09	03-10	03-11	03-12	Tkr Summa
Arbetshjälpmedel, expertundersökning	4 019	4 103	6 055	7 425	5 373	4 853	5 375	2 701	4 438	3 881	2 738	6 537	57 498
Stöd personligt biträde	9 443	8 568	5 110	3 730	3 750	3 604	11 878	5 357	7 461	6 942	4 869	8 803	79 515
Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet	1 952	1 754	2 194	1 982	1 703	2 394	1 605	532	1 030	1 900	1 323	966	19 335
Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning	1 680	1 608	2 069	2 981	2 152	2 222	1 303	1 902	1 948	2 533	1 547	-395	21 550
Lönebidrag	463 600	477 971	505 556	543 995	491 723	522 394	508 944	494 896	551 508	568 643	475 923	552 579	6 157 732
Offentligt skyddat arbete ¹	48 518	53 884	68 857	78 865	50 504	71 765	63 750	8 158	-9	-32	0	0	444 260
Särskilt introduktions- och uppföljningsstöd	7 126	7 622	8 220	8 011	8 483	9 100	8 662	8 288	8 408	8 346	8 646	10 237	101 149
Övrigt	125	-35	-8	-3	29	57	-32	-19	-32	-30	0	0	52
Summa	536 463	555 475	598 053	646 986	563 717	616 389	601 485	521 815	574 752	592 183	495 046	578 727	6 881 091

1) Stödet tillgodoförs från den 1 augusti arbetsgivaren genom kreditering av dennes skattekonto.

Källa: Ams (2004).

IFAU:s publikationsserier – senast utgivna

Rapporter/Reports

- 2004:1** Björklund Anders, Per-Anders Edin, Peter Fredriksson & Alan Krueger “Education, equality, and efficiency – An analysis of Swedish school reforms during the 1990s”
- 2004:2** Lindell Mats “Erfarenheter av utbildningsreformen Kvalificerad yrkesutbildning: ett arbetsmarknadsperspektiv”
- 2004:3** Eriksson Stefan & Jonas Lagerström ”Väljer företag bort arbetslösa jobbsökande?”
- 2004:4** Forslund Anders, Daniela Fröberg & Linus Lindqvist ”The Swedish activity guarantee”
- 2004:5** Franzén Elsie C & Lennart Johansson “Föreställningar om praktik som åtgärd för invandrades integration och socialisation i arbetslivet”
- 2004:6** Lindqvist Linus ”Deltagare och arbetsgivare i friårsförsöket”
- 2004:7** Larsson Laura ”Samspel mellan arbetslöshets- och sjukförsäkringen”
- 2004:8** Ericson Thomas ”Personalutbildning: en teoretisk och empirisk översikt”
- 2004:9** Calmfors Lars & Katarina Richardson ”Marknadskrafterna och lönebildningen i landsting och regioner”
- 2004:10** Dahlberg Matz & Eva Mörk ”Kommunanställda byråkraters dubbla roll”
- 2004:11** Mellander Erik, Gudmundur Gunnarsson & Eleni Savvidou ”Effekter av IT i svensk industri”
- 2004:12** Runeson Caroline ”Arbetsmarknadspolitisk översikt 2003”

Working Papers

- 2004:1** Frölich Markus, Michael Lechner & Heidi Steiger “Statistically assisted programme selection – International experiences and potential benefits for Switzerland”
- 2004:2** Eriksson Stefan & Jonas Lagerström “Competition between employed and unemployed job applicants: Swedish evidence”
- 2004:3** Forslund Anders & Thomas Lindh “Decentralisation of bargaining and manufacturing employment: Sweden 1970–96”
- 2004:4** Kolm Ann-Sofie & Birthe Larsen “Does tax evasion affect unemployment and educational choice?”
- 2004:5** Schröder Lena “The role of youth programmes in the transition from school to work”

- 2004:6** Nilsson Anna “Income inequality and crime: The case of Sweden”
- 2004:7** Larsson Laura & Oskar Nordström Skans “Early indication of program performance: The case of a Swedish temporary employment program”
- 2004:8** Larsson Laura “Harmonizing unemployment and sickness insurance: Why (not)?”
- 2004:9** Cantoni Eva & Xavier de Luna “Non-parametric adjustment for covariates when estimating a treatment effect”
- 2004:10** Johansson Per & Mårten Palme “Moral hazard and sickness insurance: Empirical evidence from a sickness insurance reform in Sweden”
- 2004:11** Dahlberg Matz & Eva Mörk “Public employment and the double role of bureaucrats”
- 2004:12** van den Berg Gerard J, Maarten Lindeboom & Peter J Dolton “Survey non-response and unemployment duration”
- 2004:13** Gunnarsson Gudmundur, Erik Mellander & Eleni Savvidou “Human capital is the key to the IT productivity paradox”

Dissertation Series

- 2002:1** Larsson Laura “Evaluating social programs: active labor market policies and social insurance”
- 2002:2** Nordström Skans Oskar “Labour market effects of working time reductions and demographic changes”
- 2002:3** Sianesi Barbara “Essays on the evaluation of social programmes and educational qualifications”
- 2002:4** Eriksson Stefan “The persistence of unemployment: Does competition between employed and unemployed job applicants matter?”
- 2003:1** Andersson Fredrik “Causes and labor market consequences of producer heterogeneity”
- 2003:2** Ekström Erika “Essays on inequality and education”